

**LOKALNY PROGRAM  
REWITALIZACJI  
MIASTA SZAMOTUŁY  
NA LATA 2011-2016**



**MIASTO I GMINA SZAMOTUŁY  
ul. Dworcowa 26, 64-500 SZAMOTUŁY**

**PROGRAM REWITALIZACJI POWSTAŁ W RAMACH PRAC  
DORADCZYCH  
FIRMY IDEA KONSULTING SP. Z O.O.**

# Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

## SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Diagnoza obecnej sytuacji w mieście	7
1.1. Sfera zagospodarowania przestrzennego	7
1.1.1. Położenie, powierzchnia, ludność	7
1.1.2. System oraz uwarunkowania przyrodnicze miasta	9
1.1.3. Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych i możliwości rozwoju turystyki	11
1.1.4. Struktura komunikacyjna	12
1.1.5. Infrastruktura techniczna	12
1.1.6. Charakterystyka przestrzeni publicznych	14
1.1.7. Obiekty i granice sfer ochrony konserwatorskiej	15
1.1.8. Identyfikacja problemów w sferze zagospodarowania przestrzennego	16
1.2. Sfera gospodarcza	16
1.2.1. Struktura działalności gospodarczej na terenie miasta i obszarów podlegających rewitalizacji	16
1.2.2. Główne branże działalności gospodarczej	17
1.2.3. Struktura zatrudnienia w poszczególnych branżach	18
1.2.4. Kierunki rozwoju gospodarki miasta, w tym ułatwione efektami rewitalizacji jego zdegradowanych obszarów	18
1.2.5. Identyfikacja problemów w sferze gospodarki miasta oraz opis działań, które przyczynią się do ich rozwiązania lub ograniczenia	18
1.3. Sfera Społeczna	23
1.3.1. Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców Szamotuł	23
1.3.2. Dostęp do infrastruktury społecznej	24
1.3.3. Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia W ramach programu rewitalizacji	26
1.3.4. Działalność organizacji pozarządowych	27
1.3.5. Identyfikacja problemów zlokalizowanych w sferze społecznej	29
2. Nawiązania do strategicznych dokumentów na poziomie miasta, powiatu,	

# Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Województwa	30
2.1.Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r.	30
2.2.Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013	31
2.3.Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Szamotulskiego na lata 2004 – 2014	34
2.4.Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2004 – 2014	35
2.5.Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013	37
2.6.Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szamotuły	38
3. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły	39
3.1.Okres realizacji programu rewitalizacji	41
3.2.Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru oraz uzasadnienie wyboru	41
3.3.Podział programu rewitalizacji na projekty i zadania oraz opis poszczególnych obszarów rewitalizacji	51
3.4.Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu rewitalizacji oraz wnioski z przeprowadzonej analizy	85
4. Plan finansowy realizacji rewitalizacji na lata 2011 – 2016	86
5. System wdrażania	87
6. Monitorowanie oceny i sposobu komunikacji społecznej	88
7. Mapa Szamotuł z zaznaczonymi obszarami rewitalizacji.	92

## WSTĘP

Lokalny Program Rewitalizacji jest jednym z dokumentów, wymaganych w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej. Obowiązek posiadania tego dokumentu nakłada Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013 (WRPO).

Lokalny Program Rewitalizacji przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną miasta, formułuje cele i opisuje strategie, zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych miasta.

Rewitalizacja definiowana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska naturalnego i kulturowego, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Tak widziany harmonijny i trwały rozwój obszarów miejskich stanowi klucz do osiągnięcia spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej.

Zasadniczym celem rewitalizacji jest pobudzanie i stymulowanie współpracy środowisk lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego, zachęcanie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej generujących nowe miejsca pracy, oraz zapobieganie degradacji terenów miejskich.

Charakterystyczną dla planowania terytorialnego funkcją Lokalnego Programu Rewitalizacji jest *określenie perspektywicznego wymiaru lokalnej polityki gospodarczej*, tj.: zasad, metod, instrumentów i priorytetów, których zastosowanie w praktyce ma zapewnić konkurencyjność obszaru miasta, poprzez zatrzymanie istniejących i pozyskanie nowych (mobilnych) podmiotów gospodarczych. Podstawowym wyznacznikiem gospodarczej konkurencyjności miasta jest skala, struktura i jakość oferty korzyści kierowanych przez miasto do lokalnych podmiotów gospodarczych oraz potencjalnych inwestorów zewnętrznych. Ponadto wskazanie obszarów problemowych wymagających interwencji przestrzennej, społecznej i gospodarczej.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły ma umożliwić poprawę warunków w sferze życia społecznego, gospodarczego i przestrzeni miasta poprzez mobilizację przedsięwzięć inwestycyjnych, oraz animację gospodarczą i społeczną. Ponadto

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

zapewnić ma odpowiedni poziom walorów użytkowych miasta, tj. adresowanych do społeczności lokalnej warunków decydujących o wygodzie codziennego życia w danej jednostce terytorialnej.

Planowanie rozwoju miasta na szczeblu lokalnym umożliwia:

- Uwypuklenie interesów społeczności lokalnej;
- Zapewnienie mieszkańcom, a także podmiotom gospodarczym poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji;
- Eliminację lub złagodzenie konfliktów w rozwoju miasta;
- Zapewnienie takiego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego miasta, który nie zakłóci form ekorozwoju;
- Podniesienie walorów miasta w sensie kulturowym, turystycznym, gospodarczym;
- Tworzenie korzystnego wizerunku miasta;
- Zwiększenie zaufania mieszkańców do władz lokalnych;
- Zapewnienie racjonalnego budżetu w stosunku do potrzeb i możliwości miasta;
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na finansowanie przedsięwzięć służących rozwojowi miasta;
- Zapewnienie mobilności działania w zakresie realizacji zarówno zadań obligatoryjnych, jak i zadań fakultatywnych samorządu lokalnego, współpracy samorządu lokalnego z:
  - a. samorządem powiatu,
  - b. samorządem wojewódzkim,
  - c. związkami i organizacjami publicznymi i prywatnymi.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły został opracowany na podstawie dokumentów przyjętych na poziomie krajowym, w szczególności w zgodności z Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007-2013. Jest spójny z nadrzędnymi celami rozwoju gminy, pozostając w otoczeniu problematyki społecznej, gospodarczej i kulturalnej jego mieszkańców.

Niniejszy dokument strategiczny został opracowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Uszczegółowieniu Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013”, w którym warunkiem ubiegania się przez jednostkę samorządową o fundusze pomocowe w ramach WRPO: Działanie 4.1. Rewitalizacja obszarów miejskich i Działanie

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

4.2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojkowych, jest posiadaniem Programu Rewitalizacji.

Przyjęta struktura Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szamotuły zgodna jest z założeniami i wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiającymi ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 „Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013.”

Podstawowym warunkiem opracowania niniejszego dokumentu w sposób rzetelny i przemyślany było rozpoznanie aktualnej sytuacji w mieście i całej gminie, zdefiniowanie potrzeb i problemów z jakimi borykają się Szamotuły. Istotną rolę odegrała również ścisła współpraca z władzami miejskimi, pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Szamotuły oraz Radą Miejską. Dzięki przeprowadzonym spotkaniom i pracy zespołowej dużej grupy osób oraz przy udziale przedstawicieli społeczności lokalnej, udało się stworzyć dokument strategiczny przedstawiający sytuację społeczno-ekonomiczną miasta, formułujący cele i nakreślający strategię, która zmierza do osiągnięcia rozwoju społecznego. Program Rewitalizacji szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych miasta.

Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji poprzedzone było także szerokimi konsultacjami z partnerami społeczno-gospodarczymi z terenu Szamotuł.

Niniejszy dokument będzie służył jako punkt odniesienia do działań rozwojowych, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić strukturę i wysokość potencjalnej pomocy finansowej z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych funduszy pomocowych.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły został opracowany przez zespół konsultantów firmy Idea Consulting w Poznaniu, w następującym składzie:

- mgr Artur Zandecki – Kierownik Projektu
- mgr Marcin Skomra – Starszy Konsultant
- mgr Przemysław Radel – Analityk Finansowy

Koordynatorem prac ze strony Szamotuł byli: Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły oraz jego współpracownicy.

## 1. Diagnoza obecnej sytuacji w mieście

### 1.1. Sfera zagospodarowania przestrzennego

#### 1.1.1 Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Szamotuły – położona jest w województwie wielkopolskim, około 35 km na północny zachód od Poznania, w powiecie szamotulskim, w dorzeczu dolnej Warty nad rzeką Samą. Miasto Szamotuły jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Szamotuły. W latach 1975-1998 miasto administracyjnie należało do woj. poznańskiego. Obecnie Szamotuły wchodzą w skład aglomeracji poznańskiej. Gmina Szamotuły jest podzielona na 25 sołectw. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: Ostroróg, Pniewy, Obrzycko, Oborniki, Rokietnica i Kaźmierz.

Siedzibą władz miejsko-gminnych oraz powiatowych są Szamotuły. Miasto położone jest przy szlaku kolejowym Poznań – Szczecin. Miasto stanowi ważny węzeł dróg do Pniew, Wroniek, Czarnkowa, Obornik i Poznania.

Mapa Województwa Wielkopolskiego



# Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Położenie Szamotuł na tle Gminy Szamotuły oraz Powiatu Szamotulskiego



Powierzchnia Miasta i Gminy Szamotuły wynosi 17 552 ha.

Struktura powierzchni gruntów w Gminie Szamotuły (w ha)

Lp	Wyszczególnienie	Ogółem	Użytki rolne	Lasy	Wody	Pozostałe
1	Miasto i Gmina Szamotuły	17 552	13 016	2 506	193	1 837

Źródło: WUS w Poznaniu „Ważniejsze dane o powiatach i gminach województwa wielkopolskiego 2009 r. uaktualnione o dane ankietowe z gmin.

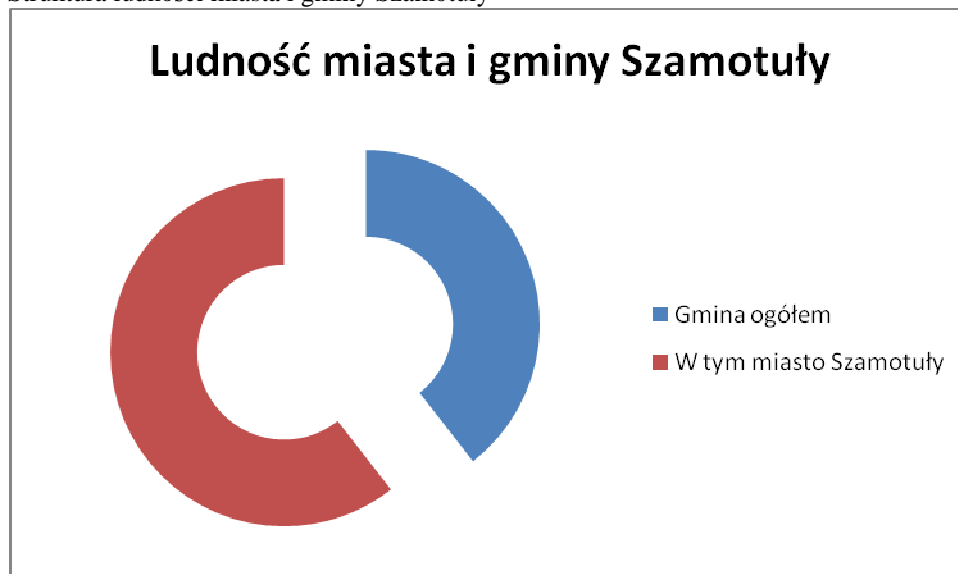
Ludność gminy wynosi: ogółem – 29 165 osób, w tym miasto Szamotuły – 18 878 osób.

Liczba mieszkańców gminy stanowi ponad 60% ludności powiatu (dane z roku 2010 – rocznik demograficzny 2011 r.).

Na terenie gminy występuje 6 181 gospodarstw domowych. (wg Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.).



Struktura ludności miasta i gminy Szamotuły



Źródło: Opracowanie własne

Sieć osadniczą gminy tworzy miasto Szamotuły (10,11 km<sup>2</sup>). Gmina Szamotuły (175,1 km<sup>2</sup>) jest podzielona na 25 sołectw. Sieć osadniczą gminy Szamotuły tworzą następujące sołectwa: Baborowo, Baborówko, Brodziszewo, Emilianowo, Gałowo, Gąsawy, Jastrowo, Kąsinowo, Kępa, Koźle, Krzeszkowice, Lipnica, Lulinec, Mutowo, Myszkowo, Otorowo, Pamiątkowo, Piaskowo, Piotrkówko, Przeclaw, Przyborowo, Przyborówko, Śmiłowo, Szczuczyn, Witoldzin.

Przeważająca część terenu gminy użytkowana jest rolniczo. W stosunku do całej powierzchni gminy użytki rolne zajmują 13 016 ha.

### ***1.1.2. System oraz uwarunkowania przyrodnicze miasta***

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego teren miasta i gminy Szamotuły leży na styku dwóch mezoregionów (a zarazem makroregionów): Pojezierza Poznańskiego (fragment Pojezierza Wielkopolskiego), zajmującego południową, wysoczyznową część gminy oraz Kotliny Gorzowskiej (wchodzącej w skład Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej), na obszarze której leży środkowa i północna część terenu. Oba makroregiony są częścią podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich.

Ukształtowanie powierzchni jest bardzo urozmaicone. W hipsometrii południowej części gminy wyraźnie zaznaczają się eksponowane w terenie powierzchnie wysoczyznowe. W północnej części gminy dominują rozległe poziomy terasowe z charakterystyczną rzeźbą wydmy. Po obu stronach Warty występują liczne jeziora typu polodowcowego, z reguły

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

położone w wydłużonych, prostopadłych do niej rynnach. Rzeźba terenu jest wynikiem intensywnego rozcięcia wysoczyzny morenowej przez rynny lodowcowe i dolinę wód roztopowych oraz efektem wyjątkowo intensywnych procesów eolicznych.

Klimat Szamotuł związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z północnego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest na styku dwóch regionów: śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar słabnącej przewagi wpływów oceanicznych oraz pomorskiego, pozostającego pod modyfikującym wpływem Bałtyku. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne oraz długie, zima łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Roczna suma opadów wynosi około 550÷600 mm.

W warunkach klimatu lokalnego obserwuje się pewne różnice pomiędzy użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej, a wilgotnymi, zajętymi przez użytki zielone i zadrzewienia oraz dolinami rzek. Te pierwsze charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem. Mniej korzystnymi lub nawet niekorzystnymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna większych obniżeń dolinnych. Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają rozległe tereny leśne. Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, o zmniejszonych wahaniami dobowych, jednak z gorszymi warunkami solarnymi (zacienienie). Są to jednak tereny o wzbogaconym składzie fizyko-chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

Gleby w rejonie Szamotuł należą do gleb średniej i niskiej jakości, ich charakterystyka jest zbieżna ze średnią dla województwa wielkopolskiego. Występuje tu całkowity brak gleb klasy I oraz znikoma ilość gleb klasy II.

Kolejnym ważnym elementem przyrodniczym są przebiegające przez gminę granice głównych zbiorników wód podziemnych, głównie piętra czwartorzędowego oraz trzeciorzędowego. Sprzyja to zaopatrzeniu gminy w wodę na cele gospodarcze i przemysłowe, ale zobowiązuje jednocześnie do generalnego rozwiązania problemów gospodarki wodno – ściekowej, w zakresie ich ochrony. Poziomy wodonośne na terenie

gminy Szamotuły występują na różnych głębokościach, w zależności od zalegających miejscowo warstw nieprzepuszczalnych – budowy geologicznej.

Poza zbiorowiskami leśnymi, roślinność nieleśna gminy pełni ważną funkcję przyrodniczą. Szczególną rolę odgrywają zbiorowiska łąkowe, torfowe i szuwarowe w dolinach rzek, przede wszystkim Samy. Do najcenniejszych gatunków roślin z grupy chronionych należą między innymi storczyki, skrzyp olbrzymi, kłokoczka południowa, kokoryczka wielokwiatowa, rosiczka okrągłolistna oraz mieczyki.

Uzupełnieniem ww. zespołów roślinności naturalnej jest urządzona roślinność nielicznych parków, cmentarzy, ogrodów działkowych oraz liczne zadrzewienia przyrodne, śródpolne i przydrożne. W otwartym krajobrazie rolniczej części gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

Świat zwierzęcy gminy Szamotuły jest typowy dla równinnych obszarów kraju - Wielkopolski. Zwarte kompleksy leśne umożliwiają swobodne przemieszczanie się zwierzyny, a łąki znajdujące się w dolinach rzecznych tworzą doskonale warunki życia dla ptactwa, owadów i drobnych gryzoni.

### ***1.1.3. Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych i możliwości rozwoju turystyki***

Szamotuły posiadają bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Teren gminy obfituje w ciekawe pod względem historycznym i architektonicznym zabytki. Na obszarze gmin przyległych znajduje się 8 rezerwatów przyrody oraz 96 pomników przyrody. Przez najatrakcyjniejsze zakątki Powiatu Szamotulskiego, w tym m.in. kompleksy leśne Puszczy Noteckiej, wiodą znakowane szlaki turystyczne przeznaczone dla turystyki pieszej i rowerowej. Łączna ich długość na terenie gminy i powiatu wynosi blisko 270 km. Przebiegają tędy m.in.: Trans-wielkopolska Trasa Rowerowa oraz Europejski Dalekobieżny Szlak Pieszy E-11. Na terenie powiatu znajdują się także interesujące ścieżki dydaktyczne. Umiejscowione są one na terenie leśnictwa Daniele k. Obrzycka oraz leśnictwa Dąbrowa k. Pniew. Malowniczo usytuowane na terenie powiatu jeziora pozwalają na wypoczynek nie tylko mieszkańcom regionu, lecz także wielu odwiedzającym te tereny turystom. Najpopularniejsza baza wypoczynkowa znajduje się nad Jeziorem Radziszewskim w Chojnie. Pozostałe kąpieliska zlokalizowane są m.in. w Pamiątkowie, Zajączkowie, Ostrorogu i Komorowie.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Ziemia Szamotulska słynie z licznych pałaców i dworów często otoczonych malowniczymi parkami. Najpiękniejsze z nich znajdują się w Obrzycku, Kobylnikach, Zajączkowie, Gaju Małym, Myszkowie, Pniewach, Wróblewie i Bytyniu. Niewątpliwą atrakcją dla turystów są piękne komnaty Zamku Górków w Szamotułach.

Rozwój sportowych pasji i umiejętności zapewnia rozbudowana oferta sportowo – rekreacyjna Szamotuł, w tym m.in. kompleks sportowo – rekreacyjny Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (kryta pływalnia, stadion piłkarski); basen letni, boisko lekkoatletyczne, kompleks sportowy Orlik 2012, korty tenisowe. Licznie działające na terenie gminy stowarzyszenia sportowe pozwalają na uprawianie wielu różnych dyscyplin sportowych.

Na terenie gminy działa oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego, ogniwa Polskiego Związku Łowieckiego i Polskiego Związku Wędkarskiego oraz Kurkowe Bractwo Strzeleckie.

### ***1.1.4. Struktura komunikacyjna***

Szamotuły są ważnym węzłem komunikacyjnym. Przez obszar gminy i powiatu przebiegają drogi o znaczeniu międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Krzyżują się tutaj dwie ważne arterie: szlak kolejowy Północ – Południe (Wybrzeże Bałtyku – Poznań – Warszawa – Śląsk) i drogowy Zachód – Wschód (Paryż – Berlin – Moskwa). Powiat odznacza się także gęstą siecią dróg lokalnych (do Poznania, Pniew, Wronek, Czarnkowa i Obornik).

Przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie:

- nr 184: Poznań – Szamotuły – Ostroróg;
- nr 185: Szamotuły – Obrzycko – Czarnków;
- nr 187: Pniewy – Szamotuły – Oborniki – Murowana Goślina.

### ***1.1.5. Infrastruktura techniczna***

Poniesione w ostatnich latach nakłady inwestycyjne zaowocowały znaczną poprawą stanu infrastruktury technicznej w Szamotułach. W tej sferze pozostało jednak nadal wiele do

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

zrobienia – nadal część mieszkańców gminy nie ma możliwości korzystania z kanalizacji, inwestycji wymaga również układ drogowy Szamotuł.

Sołectwa wchodzące w skład struktur gminnych w wysokim stopniu zaopatrzone są w zbiorczy system oczyszczania ścieków. Największym producentem ścieków jest miasto Szamotuły, będące największą aglomeracją na obszarze gminy.

Największą w gminie jest oczyszczalnia ścieków w Szamotułach. Długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej w latach 1993 – 2009 wynosi 67,6 km.

Na terenie gminy wytwarzane są odpady komunalne, z sektorów handlowego, publicznego oraz gospodarczego oraz komunalne odpady ściekowe i odpady niebezpieczne. Ponadto do grupy odpadów komunalnych należą także takie, które są związane z utrzymaniem czystości w miejscu życia człowieka. Można tu zaliczyć: odpady zielone - ulegające biodegradacji, oraz odpady mineralne powstające przy czyszczeniu ulic i placów. Do odpadów powstających na terenie miasta i gminy należy także zaliczyć odpady z produkcji przemysłowej oraz osady ściekowe. W przypadku osadów ściekowych największym ich wytwórcą jest oczyszczalnia ściekowa w Szamotułach. Pozostałe dwie oczyszczalnie mają niewielki udział w wielkości wytwarzanych osadów.

Od roku 1998 na terenie miasta i gminy w sposób selektywny zbierane są: makulatura, szkło (białe i kolorowe) metale oraz opakowania typu PET.

Gmina Szamotuły jest całkowicie zelektryfikowana. Gmina objęta jest kablową siecią telefoniczną. Ponadto na jej terenie operują wszyscy dostawcy usług telefonii komórkowej.

### Gospodarka komunalna w Szamotułach w 2010 roku

	Urządzenia Sieciowe	Jednostka miary	2010
I	Wodociągi		
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	Km	62,6
2	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Szt.	2575
3	Korzystający z instalacji w % ogółu mieszkańców miasta	%	98,5
II	Kanalizacja		
1	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Km	54,7
2	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Szt.	1553
3	Korzystający z instalacji w % ogółu mieszkańców miasta	%	91,8
III	Sieć gazowa		
1	Długość czynnej sieci ogółem	Km	65001

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

2	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	Szt.	1249
3	Korzystający z instalacji w % ogółu mieszkańców miasta	%	21,4

Zródło: Główny Urząd Statystyczny

### ***1.1.6. Charakterystyka przestrzeni publicznych***

Przestrzeń publiczną rozumiemy jako wszystkie dostępne powszechnie dla mieszkańców miejsca takie jak m.in. drogi, ulice, place, budynki. Kształtowanie przestrzeni publicznej spoczywa w rękach samorządu, który to zadanie realizuje poprzez inwestycję i uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wymienione obszary odgrywają duże znaczenie w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców, przyczyniają się do poprawy jakości ich życia i sprzyjają nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Podstawą planowania przestrzennego w gminie jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jest on aktem prawa miejscowego.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne powinno uwzględniać:

- wymagania ładu przestrzennego,
- walory architektoniczne i krajobrazowe,
- wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, w tym potrzeby osób niepełnosprawnych,
- walory ekonomiczne przestrzeni,
- prawo własności,
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa,
- potrzeby interesu publicznego.

## *1.1.7. Obiekty i granice sfer ochrony konserwatorskiej*

Przestrzeń urbanistyczna miasta Szamotuły rozwijała się wokół trzech, wyróżniających ją i dzisiaj punktów/miejsc:

- przedmieście poznańskie z dawnym czternastowiecznym zamkiem Świdwów (obecnie w tym miejscu kościół pw. Świętego Krzyża),
- rynek ze środkową pierzeją i założonym nieopodal gotyckim kościołem pw. Świętego Stanisława Biskupa,
- przedmieście wronieckie z piętnastowiecznym zamkiem (obecnie Muzeum Zamek Górków).

W ramach tak wykształconego układu urbanistycznego dalszy rozwój miasta nie doprowadził do zniszczenia lub zdeformowania historycznego układu przestrzennego. Działania wojenne nie doprowadziły do znaczących naruszeń substancji historycznej. Historycznie ukształtowana zabudowa miasta zajmuje centralną część obecnego obszaru administracyjnego. Miasto Szamotuły posiada również dwa parki krajobrazowe, które powstały w dziewiętnastym wieku:

- Park Zamkowy położony obok ulicy Wronieckiej i przylegający od południa do założenia muzealnego.
- Park im. Jana III Sobieskiego położony na zachodnim krańcu historycznego obszaru miasta, do którego należy ul. Kapłańska i cmentarz.

Struktura własnościowa zabytkowych obiektów w centrum miasta wskazuje na ewidentną przewagę budynków prywatnych, nad budynkami stanowiącymi własność gminną i budynkami komunalnymi. Wiele z zabytkowych obiektów znajdujących się w rękach prywatnych znajduje się w bardzo złym stanie technicznym. Z uwagi na powyższe niezbędne są znaczące interwencje dot. tkanki obiektów zabytkowych.

Ograniczenia finansowe doprowadziły do sytuacji w której wiele kamienic mieszkalnych charakteryzuje się zniszczoną stolarką okienną, zniszczonymi elewacjami, oraz innymi ubytkami w tym brakiem docieplenia budynków, które negatywnie wpływają na efektywność energetyczną obiektów budowlanych.

Charakterystyczną cechą obszaru centrum jest występowanie tutaj negatywnych zjawisk społecznych. Ponadto część budynków w centrum miasta wykorzystywanych jest jako budynki komunalne, co może prowadzić do stopniowej degradacji tych obiektów. Inwestycje prywatnych właścicieli budynków zlokalizowanych w centrum sprowadzają się najczęściej do adaptacji części parterowej obiektów na cele komercyjne, usługowe.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Reasumując niezbędne na ww. terenie są inwestycje, które pozwolą zachować zabytkowych charakter miasta, przy jednoczesnym nadaniu nowych funkcji obszarom narażonym na degradację i występowanie niekorzystnych zjawisk społecznych.

### ***1.1.8. Identyfikacja problemów w sferze zagospodarowania przestrzennego.***

W trakcie przeprowadzanej na potrzeby dokumentu analizy, zidentyfikowano problemy, których rozwiązanie stanie się możliwe na skutek realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły, sprowadzających się m.in. do:

- inwestycji w zakresie przebudowy dróg gminnych,
- działań na rzecz powstrzymania degradacji obiektów zabytkowych i właściwego ich wykorzystania,
- działań przeciwdziałających deficytowi zasobów lokalowych,
- rozwoju terenów rekreacyjnych w centrum miasta,
- odbudowy potencjału jakościowego części obiektów sportowych.

## **1.2. Sfera gospodarcza**

### ***1.2.1. Struktura działalności gospodarczej na terenie miasta i obszarów podlegających rewitalizacji.***

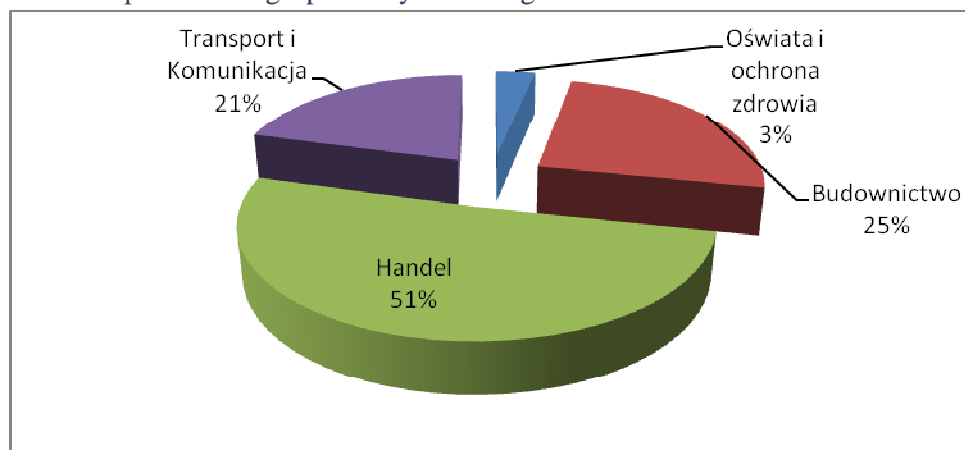
W gminie Szamotuły funkcjonuje 3257 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, z czego 93 z sektora publicznego i 3164 z sektora prywatnego. Najliczniej reprezentowana jest grupa przedsiębiorstw prowadzonych przez osoby fizyczne (2506), ponadto w gminie działa 244 spółek handlowych (dane Głównego Urzędu Statystycznego z 2008 r.).



## 1.2.2. Główne branże działalności gospodarczej

W gospodarce miasta duże znaczenie ma branża usługowo – handlowa, jednakże intensywnie rozwijająca się sieć marketów, stanowi zagrożenia dla małych przedsiębiorstw zajmujących się handlem detalicznym. Duże znaczenie w gospodarce Szamotuł odgrywają podmioty gospodarcze działające w branży budowniczey jak i transporcie i komunikacji.

Struktura podmiotów gospodarczych według branż



Źródło: Opracowanie własne

Podmioty gospodarcze na terenie miasta Szamotuł

Jednostki wpisane wg. sektorów własnościowych		
Lp.	Rodzaje podmiotów	Ilość
1	podmioty gospodarki narodowej ogółem	2469
2	sektor publiczny – ogółem	87
3	sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	58
4	sektor publiczny - spółki handlowe	1
5	sektor prywatny – ogółem	2382
6	sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1929
7	sektor prywatny - spółki handlowe	154
8	sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	60
9	sektor prywatny – spółdzielnie	8
10	sektor prywatny – fundacje	3
11	sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	50

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

### ***1.2.3. Struktura zatrudnienia w poszczególnych branżach***

Gospodarka gminy ma charakter rolniczo-przemysłowy. Część mieszkańców gminy utrzymuje się z rolnictwa. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne. Szamotuły są rejonem o dużych tradycjach warzywniczo – sadowniczych. Uprawia się przeważnie żyto, a także pszenicę, jęczmień i rośliny przemysłowe. W hodowli przeważa trzoda chlewna i bydło.

Na terenie miasta i gminy działa ponad 3000 podmiotów gospodarczych, głównie firm rodzinnych. Reprezentują one wszystkie branże głównie usługową. Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ulega wahaniom.

### ***1.2.4. Kierunki rozwoju gospodarki miasta, w tym ułatwione efektami rewitalizacji jego zdegradowanych obszarów***

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły, ma za zadanie m.in. wyznaczyć kierunek działań rewitalizacyjnych na najbliższe lata i umożliwić zainteresowanym podmiotom zabieganie o środki zewnętrzne na inwestycje realizowane w ramach wytyczonych obszarów rewitalizacji.

Samorząd z uwagi na swój potencjał pełni i będzie pełnił w najbliższych latach funkcję największego inwestora. Dlatego od jego aktywności i umiejętności inwestowania zależy realizacja lokalnego programu rewitalizacji.

### ***1.2.5. Identyfikacja problemów w sferze gospodarki miasta oraz opis działań, które przyczynią się do ich rozwiązania bądź ograniczenia***

Podczas opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły ustalono listę problemów dotyczących bezpośrednio beneficjenta. Wskazano na silne i słabe strony niniejszej jednostki, które uszeregowano według następujących sektorów: przestrzeni, środowiska przyrodniczego, zasobów ludzkich, gospodarki, infrastruktury. Wskazano na szanse i zagrożenia w otoczeniu beneficjenta.

# Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

## **Zagospodarowanie przestrzenne**

W wyniku dokonanej analizy materiału diagnostycznego, innych opracowań planistycznych i programowych nakreślających strategiczne cele i kierunki rozwoju, związanych z potrzebą realizacji zadań inwestycyjnych, sporządzono listę problemów z zakresu szeroko rozumianej gospodarki przestrzennej, które brzmią następująco:

- zły stan części infrastruktury technicznej,
- zły stan części obiektów publicznych i ich otoczenia,
- potrzeba budowy i modernizacji istniejących miejsc wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców,
- potrzeba doskonalenia działań w zakresie selektywnej zbiórki odpadów,
- potrzeba podjęcia działań w zakresie prac remontowych obiektów zabytkowych i adaptacja ich do nowych funkcji.

## **Gospodarka**

Problemy lokalnej gospodarki mają podłoże ogólnokrajowe i w większości możliwe będą do rozwiązania, w momencie przeprowadzenia reform strukturalnych oraz przy założeniu znacznego wzrostu gospodarczego i poprawy zamożności społeczeństwa.

Do największych problemów podmiotów gospodarczych z terenu gminy należą:

- znaczne obciążenia podatkowe,
- niska dochodowość prowadzonej działalności gospodarczej,
- niestabilność rynków zbytu,
- niestabilność przepisów prawa podatkowego, prawa pracy oraz przepisów branżowych,
- ograniczone środki finansowe przeznaczone na dostosowanie do wymogów unijnych w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej.

Są to w większości problemy trudne do przezwyciężenia na rynku lokalnym. Jednakże problemy lokalnej gospodarki należy również rozpatrywać w kontekście lokalnego rynku pracy. Na rynku lokalnym występuje grupa stosunkowo młodych, niskokwalifikowanych osób będących bezrobotnymi. Z jednej strony stanowi to określone obciążenie dla jednostek sfery społecznej, jednak z drugiej strony jest to potencjał do zagospodarowania, po odpowiednich przeszkoleniach w nowych podmiotach gospodarczych wykorzystujących znaczną ilość pracowników o niskich kwalifikacjach.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Do działań, które winny być podejmowane w celu ożywienia gospodarczego, czego efektem będzie z jednej strony utrzymanie istniejących miejsc pracy, a z drugiej strony przyczynienie się do stworzenia nowych miejsc pracy, należy zaliczyć:

- doskonalenie systemu zwolnień, ulg i zachęt podatkowych (podatki i opłaty lokalne), motywujących do inwestowania i tworzenia nowych miejsc pracy na terenie gminy,
- modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej, zmierzająca do ograniczenia awaryjności i zwiększenia możliwości zakresu prowadzonej działalności gospodarczej,
- rozbudowa infrastruktury technicznej, szczególnie w rejonach niedostatecznie wyposażonych w sieci infrastruktury, a przewidzianych pod działalność gospodarczą,
- współpraca w zakresie dostosowania kierunków kształcenia i edukacji do potrzeb rynku pracy,
- zaangażowanie mieszkańców w realizację projektów,
- zorganizowanie szkoleń dla rolników zainteresowanych możliwościami rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz stworzenia bazy dla agroturystyki,
- wspieranie powstania grup producenckich,
- opracowanie oferty możliwości inwestycyjnych w zakresie produkcji i usług, o profilu charakterystycznym dla gminy,

### Sfera społeczna

Wśród złożonej sytuacji społeczno-ekonomicznej ludności gminy, w wyniku przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego w tym zakresie wyróżnić można następujące problemy:

- zagrożenie postępującego zmniejszania się liczby mieszkańców gminy wynikające ze spadku liczby urodzeń oraz migracji w poszukiwaniu pracy,
- zwiększanie się liczby ludności w wieku produkcyjnym, co przy deficycie miejsc pracy może przyczynić się w długim okresie czasu do potęgowania zjawiska bezrobocia,
- niewystarczające warunki mieszkaniowe (zagęszczenie, zły stan techniczny),
- obciążenia budżetu gminy wydatkami na pomoc socjalną,

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

- problem marginalizacji grup społecznych z przyczyn ekonomicznych, zawodowych etc.

### Przestrzeń

Silne strony/Szanse	Słabe strony/Zagrożenia
Bogate dziedzictwo kulturowe	Pogłębiające się dysproporcje między Gminą Szamotuły, a resztą Województwa Wielkopolskiego
Atrakcyjne tereny inwestycyjne	Rejony miasta wymagające rewitalizacji
Korzystne położenie w regionie wielkopolskim	-

### Środowisko przyrodnicze

Silne strony/Szanse	Słabe strony/Zagrożenia
Duży odsetek obszarów o niskim poziomie degradacji środowiska	Zły stan infrastruktury zabezpieczającej środowisko
Potencjał przyrodniczy stanowiący bazę dla turystyki	Miejscowe występowanie miejsc degradacji środowiska
Dobry stan przestrzeni rolniczej	-

### Zasoby ludzkie

Silne strony/Szanse	Słabe strony/Zagrożenia
Dobra baza edukacyjna	Liczne grupy i środowiska społeczne zagrożone marginalizacją
Wysoka aktywność mieszkańców gminy	Ograniczony dostęp do infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
Duża liczba uczących się osób	-
Niski poziom bezrobocia w gminie	-

### Gospodarka

Silne strony/Szanse	Słabe strony/Zagrożenia
Bliskość poznańskiej infrastruktury	Niedogodne połączenie drogowe z Poznaniem
Położenie na obszarze najbardziej chłonnego rynku konsumpcyjnego i inwestycyjnego w województwie wielkopolskim	Rozwijający się przemysł w gminach powiatu szamotulskiego i aglomeracji poznańskiej (potencjalna konkurencja)

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Dobra infrastruktura techniczna i tereny przygotowane pod inwestycje	Brak wykwalifikowanych kadr
Relatywnie niskie ceny gruntów i kosztów eksploatacji	Zewnętrzne czynniki makro-ekonomiczne
Możliwość szybkiego uzbrojenia terenów	Brak organizacji skupiających przedsiębiorców
Polityka informacyjna lokalnych władz otwarta na wszelkie nowe inwestycje	Brak porozumienia dot. polityki rozwoju handlu
Wysoki poziom aktywności gospodarczej mieszkańców	-
Bogate zaplecze surowcowe oraz czystość środowiska naturalnego	-
Rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna	-
Dostępność usług obsługi biznesu	-
Oddziaływanie dotychczasowych inwestycji na rynku-efekt przyciągania	-

### Infrastruktura

Silne strony/Szanse	Słabe strony/Zagrożenia
Gazyfikacja miasta	Niekorzystny układ komunikacyjny miasta
Stosunkowo niskie bezrobocie	Brak kompleksowej segregacji odpadów
Intensywna wymiana międzynarodowa miasta i gminy	Zmniejszająca się liczba połączeń kolejowych
Dostępność infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, rozbudowa i budowa nowych obiektów	Niedostateczny rozwój budownictwa wielorodzinnego na terenie miasta
Postępująca kanalizacja gminy	-

## 1.3. Sfera społeczna

Celem analizy jest określenie sytuacji demograficznej miasta oraz scharakteryzowanie jego sytuacji społecznej.

### 1.3.1. Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców Szamotuł

Na terenie miasta Szamotuły zamieszkuje 18878 osób (stan na 2010 r. – rocznik demograficzny 2011 r. ). Liczba mieszkańców miasta stanowi 65,16% ludności gminy.

Struktura demograficzna miasta Szamotuły w ostatnich latach

Lp		Mężczyźni	Kobiety	Razem
1	2007	8935	9832	18767
2	2008	8923	9876	18799
3	2009	8902	9804	18706
4	2010	8970	9908	18878

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Powyższe dane wskazują na przyrost liczby mieszkańców Szamotuł w ostatnich latach. Na terenie Gminy Szamotuły zamieszkuje 10287 osób (stan na 2010 r. - rocznik demograficzny 2011 r.) z czego 5093 mężczyzn i 5194 kobiet.

Struktura pracujących na terenie Miasta Szamotuły przedstawia się następująco:

Rynek pracy

Lp		Mężczyźni	Kobiety	Razem
1	2007	2137	2441	4578
2	2008	2278	2630	4908
3	2009	2057	2568	4625
4	2010	1950	2469	4419

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Powyższe dane wykazują tendencję spadkową, co ma związek z trudną sytuacją na rynku pracy i wskazuje na to, iż coraz więcej mieszkańców Szamotuł pracuje poza miejscem zamieszkania.

### 1.3.2. Dostęp do infrastruktury społecznej

W ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na terenie Szamotuł Powiatowy Urząd Pracy prowadzi poradnictwo zawodowe, szkolenia i informacje zawodową. Na terenie miasta realizowane są również programy w tym m.in. realizowane ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, mające na celu wspieranie bezrobotnych w podjęciu pierwszej pracy.

Jako bariery społeczne wejścia na rynek pracy najczęściej wymieniane są:

- brak wyuczonego zawodu,
- niedostateczne kwalifikacje,
- brak doświadczenia zawodowego,
- brak gotowości do przebranżowienia, zdobycia nowych umiejętności.

Według stanu na koniec września 2011 r. w Powiecie Szamotulskim zarejestrowanych było 3600 bezrobotnych co przekłada się na stopę bezrobocia na poziomie 10,8% w stosunku do aktywnych zawodowo na terenie Powiatu Szamotulskiego.

Osoby pozostające bez pracy oraz nie posiadające dochodów są otoczone opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Szamotułach. Do podstawowych zadań ośrodka należy:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie pomocy społecznej,
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i ich rodzin,
- praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, oraz w tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi,
- realizacja zadań własnych i zleconych określonych w ustawie o pomocy społecznej i innych przepisach prawnych,

Ośrodek zajmuje się rozpoznawaniem i analizowaniem potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych osób i ich rodzin oraz pomocą w ich zaspokajaniu i zapobieganiu trudnych sytuacji życiowych, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z następujących powodów:



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
11. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
12. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
13. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
14. alkoholizmu lub narkomanii;
15. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
16. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W ramach ogólnej działalności Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamotułach współpracuje z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz z osobami fizycznymi i prawnymi.

Głównym inicjatorem i koordynatorem życia kulturalnego na terenie Szamotuł jest Szamotulski Ośrodek Kultury mieszczący się przy ul. Dworcowej 43 w Szamotułach, który oferuje wiele ciekawych propozycji kulturalnych. Jego działalność ukierunkowana jest na prowadzenie szeregu działań kulturalnych na terenie miasta i gminy.

Zlokalizowane w Szamotułach Muzeum – Zamek Górków posiada m.in. jeden z największych w Polsce zbiór eksponatów sztuki cerkiewnej, w tym kolekcję ruskich ikon z przełomu XVII i XVIII w. do początku wieku XX, składający się z blisko 1100 obiektów.

Szamotuły posiadają dobrze rozwiniętą infrastrukturę obiektów sportowych i rekreacyjnych. Aktywną działalność prowadzą uczniowskie kluby sportowe, zrzeszające dzieci ze szkół

podstawowych, oraz stowarzyszenia sportowe, skupiające młodzież gimnazjalną i ponadgimnazjalną. Łącznie na terenie Szamotuł działa 7 klubów sportowych skupiających w swoich szeregach 413 członków (źródło: Główny Urząd Statystyczny)

### **1.3.3. Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji**

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny określa katalog beneficjentów uprawnionych do składania wniosków o dofinansowanie. Wśród nich są:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,
- szkoły wyższe,
- jednostki naukowe,
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe,
- jednostki kultury,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych,
- instytucje otoczenia biznesu,
- administracja rządowa,
- partnerzy społeczni i gospodarczy,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- przedsiębiorcy/MSP,
- porozumienia w/w podmiotów,
- podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-privatnym.

### 1.3.4. Działalność organizacji pozarządowych

Działalność organizacji pozarządowych stanowi doskonałą bazę dla rozwoju społeczności lokalnych. Jako trzeci sektor stanowią one fundament nowoczesnego państwa. Odgrywają ważną rolę w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Obserwowany wzrost liczby organizacji pozarządowych działających na terenie Szamotuł, przyczynił się do wzmocnienia ich roli w procesie podejmowania wielu decyzji dotyczących społeczności lokalnej. Miasto i Gmina Szamotuły corocznie uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi, który ma na celu stworzenie optymalnych możliwości efektywnego współdziałania organizacji pozarządowych z organami administracji publicznej poprzez wzmocnienie instytucji, zasad i form dialogu obywatelskiego, zwiększenie racjonalności społecznej i ekonomicznej realizacji zadań publicznych służących rozwojowi.

Cele które Miasto i Gmina Szamotuły chce osiągnąć poprzez program, to przede wszystkim:

- umacnianie w świadomości społecznej odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie i lokalną wspólnotę,
- stworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców,
- zwiększenie udziału ogółu mieszkańców w rozwiązywaniu problemów lokalnych,
- wsparcie jednostki samorządu terytorialnego w wykonywaniu zadań, do których nie jest organizacyjnie przygotowana,

Ze strony Miasta i Gminy Szamotuły podmiotem współpracy jest Burmistrz Miasta i Gminy oraz wydziały merytoryczne Urzędu Miasta i Gminy jako aparat pomocniczy Burmistrza, a także odpowiednie gminne jednostki organizacyjne.

Ze strony sektora pozarządowego podmiotem współpracy są przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Miasto i Gmina Szamotuły wspiera organizacje pozarządowe w realizacji następujących zadań publicznych:

- W obszarze oświaty i kultury:
  - podtrzymywanie tradycji narodowych oraz kultywowanie tradycji lokalnych,
  - organizowanie wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, w szczególności koncertów, występów artystycznych, przeglądów, konkursów i wystaw, ze szczególnym uwzględnieniem promocji talentów i inicjatyw lokalnych,
  - działania promujące i wspierające dzieci i młodzież szczególnie uzdolnioną,
- W obszarze kultury fizycznej:

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

- szkolenia sportowe, w szczególności dzieci i młodzieży, również niepełnosprawnej oraz organizowanie obozów sportowych,
- wspieranie sportu masowego i rekreacji,
- organizowanie oraz udział w rozgrywkach, zawodach i imprezach sportowych,
- W obszarze turystyki i wypoczynku:
  - organizowanie aktywnego wypoczynku w szczególności dzieci i młodzieży oraz osób starszych,
  - wspieranie działalności turystycznej i krajoznawczej,
  - prowadzenie punktu informacji turystycznej,
- W obszarze pomocy społecznej, rozwoju społecznego i integracji społecznej:
  - wspieranie osób potrzebujących - bezpośrednia rzeczowa oraz niematerialna (usługowa) pomoc dla osób potrzebujących,
  - prowadzenie działań integracyjnych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
  - wspieranie działań edukacyjnych zapobiegających patologiom,
  - aktywizacja intelektualna, psychiczna, społeczna i fizyczna osób starszych poprzez wsparcie systemu kształcenia ustawicznego.
- W obszarze profilaktyki i ochrony zdrowia, integracji i opieki nad osobami dotkniętymi utratą zdrowia:
  - prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przemocą w rodzinie oraz profilaktyką narkomanii,
  - wspieranie działalności zmierzającej do poprawy funkcjonowania w społeczności lokalnej osób dotkniętych utratą zdrowia,
  - profilaktyka zdrowotna mieszkańców,
  - edukacja w zakresie ochrony zdrowia dzieci i młodzieży,
  - prowadzenie opieki hospicyjnej w domu chorych mieszkańców miasta i gminy Szamotuły.
- W obszarze ochrony środowiska przyrodniczego i opieki nad zwierzętami:
  - organizowanie imprez, konkursów i działań promocyjnych na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
  - prowadzenie schronisk i organizowanie opieki nad bezpańskimi zwierzętami,
  - prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie ochrony przyrody i opieki nad zwierzętami,

- edukacja i wychowanie proekologiczne dzieci i młodzieży.

### **1.3.5. Identyfikacja problemów zlokalizowanych w sferze społecznej**

W toku analizy zebranych danych zidentyfikowano problemy, które mogą znaleźć rozwiązanie dzięki wdrożeniu zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły.

Problemy te dotyczą:

- stworzenia infrastruktury adresowanej do osób starszych, co ma związek ze starzeniem się społeczeństwa,
- zagrożenie wzrostem bezrobocia,
- narastaniem patologii społecznych wśród młodzieży,
- marginalizacją grup społecznych, prowadzącej do wykluczania z życia społecznego,
- pogarszającego się stanu infrastruktury mieszkaniowej,
- wzrostu liczby mieszkańców objętych opieką społeczną,
- rozwarstwieniem społeczeństwa m.in. z uwagi na zbyt duże zróżnicowanie materialne mieszkańców.

## 2. Nawiązania do strategicznych dokumentów na poziomie miasta, powiatu, województwa

### 2.1.Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r

Strategia jest najważniejszym dokumentem dla rozwoju województwa wielkopolskiego, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego 19 grudnia 2005 r. Dokument stał się odpowiedzią na zmieniające się warunki rozwoju województwa wielkopolskiego po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Przedstawiona w nim wizja rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje że Wielkopolska powinna być regionem: zintegrowanym i konkurencyjnym. Misją województwa wielkopolskiego stało się: skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców; uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych.

Realizacja poszczególnych celów strategii (strategicznych i operacyjnych) jest podporządkowana realizacji celu generalnego tj. poprawy jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkującej wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły pozostają tożsame z nw. celami Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r:

Celem Strategicznym 1. Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, a w szczególności:

- Celem operacyjnym 1.6. Wzmocnienie regionotwórczych funkcji aglomeracji poznańskiej jako ośrodka metropolitarnego o znaczeniu europejskim. (Szamotuły wchodzą w skład aglomeracji poznańskiej).
- Celem operacyjnym 1.7. Wielofunkcyjny rozwój ośrodków subregionalnych i lokalnych. (Szamotuły są ważnym ośrodkiem lokalnym, o wielofunkcyjnym charakterze).
- Celem operacyjnym 1.8. Restrukturyzacja obszarów oraz sektorów o niewłaściwym potencjale rozwojowym. (niniejszy dokument wskazuje takie właśnie obszary/sektory

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

w Szamotułach, które wymagają dodatkowe wsparcia z uwagi na harmonijny rozwój miasta i całego województwa).

Celem Strategicznym 2. Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa, a w szczególności:

- Celem operacyjnym 2.2. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (realizacja wskazanych w dokumencie działań przyczyni się do rozwoju konkurencyjności przedsiębiorstw).
- Celem operacyjnym 2.4. Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu (cel zostanie zrealizowany poprzez nadanie nowych funkcji rewitalizowanym obszarom).

Celem Strategicznym 4. Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego.

- celem operacyjnym 4.2. Poprawa warunków mieszkaniowych (cel zostanie zrealizowany poprzez rozwój infrastruktury mieszkaniowej).
- celem operacyjnym 4.7. Wzrost udziału sportu i rekreacji w życiu mieszkańców regionu (cel zostanie zrealizowany poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjno sportowej).

### **2.2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013**

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013 jest dokumentem, o którym mówi artykuł 2. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku. Program obejmuje okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2013 i jest instrumentem mającym na celu realizację działań zmierzających do zmniejszenia dysproporcji gospodarczych, społecznych i terytorialnych na terenie Unii Europejskiej. Obszar interwencji programu wynika również ze Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Działania realizowane w ramach Programu finansowane są przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz przez środki krajowe – publiczne i prywatne.

Działania rewitalizacyjne w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego realizowane będą w zakresie Inicjatywy JESSICA. Inicjatywa JESSICA to wspólna inicjatywa Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Banku Rozwoju Rady Europy. Ma ona umożliwić skuteczną realizację społecznych i

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

ekonomicznych celów z zakresu rozwoju obszarów miejskich, przy jednoczesnym uwzględnieniu celów finansowych.

Innowacyjność inicjatywy JESSICA obejmuje następujące elementy:

- W przeciwieństwie do projektów finansowanych tradycyjnie z funduszy strukturalnych w formie pomocy bezzwrotnej, celem inicjatywy JESSICA jest przekształcenie dotacji w zwrotne instrumenty finansowe, umożliwiające wielokrotne wykorzystanie ograniczonych zasobów finansowych dostępnych w ramach programów operacyjnych.
- Łączenie doświadczeń sektora publicznego i prywatnego. JESSICA może połączyć interesy: spółek komunalnych, miast, banków komercyjnych, banków spółdzielczych, funduszy inwestycyjnych, firm developerskich etc.
- JESSICA umożliwia realizację projektów, które nie kwalifikowałyby się do finansowania ze środków pomocowych przy pomocy tradycyjnego mechanizmu dotacji.
- Mechanizm wdrożony w ramach realizacji inicjatywy JESSICA może służyć miastom regionu przez wiele lat, także w następnych okresach programowych, w których nastąpi odejście od tradycyjnego systemu dotacyjnego.

Podstawowym narzędziem JESSICA są Fundusze Rozwoju Obszarów Miejskich. Pod względem przedmiotowym ich celem jest realizacja projektów inwestycyjnych dotyczących rozwoju obszarów miejskich (przede wszystkim projektów rewitalizacyjnych). Jako środek do realizacji tego celu mają służyć zmobilizowane i odpowiednio zorganizowane publiczne i prywatne środki finansowe.

Inicjatywa JESSICA jest wdrażana w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, priorytet IV „Rewitalizacja obszarów problemowych”, Działanie 4.1 „Rewitalizacja obszarów miejskich”, którego celem jest wzrost potencjału społeczno-ekonomicznego ponadlokalnych i lokalnych ośrodków rozwoju poprzez odnowę zdegradowanych obszarów miast i dostosowanie ich do wymogów współczesności.

Działania 4.1 „Rewitalizacja obszarów miejskich” dotyczyć będą przedsięwzięć ukierunkowanych na pewne specyficzne potencjały rozwojowe. Do najważniejszych z nich należą funkcje rozwojowe miast, rewitalizacja obszarów o niewłaściwym potencjale oraz wsparcie inicjatyw na rzecz rozwoju, wykorzystujących lokalny potencjał. W ramach tego pola interwencji wspierane będą projekty uwzględnione w zintegrowanych planach



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

rozwoju obszarów miejskich, przyczyniające się do wykształcenia bądź wzmocnienia potencjału rozwojowego danego obszaru. Wsparcie tych działań będzie uwzględniać także rozwiązania w zakresie takich problemów, jak m.in. wykluczenie społeczne, wysoki poziom przestępczości oraz ogólne pogarszanie się jakości życia na zubożonych terenach miejskich.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny przewiduje także wsparcie inwestycji z zakresu mieszkalnictwa, które określane są jako uzupełnienie i wzmocnienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych podejmowanych przez samorzady terytorialne. Program dopuszcza programowanie działań w zakresie mieszkalnictwa na obszarach miejskich, oraz w ramach projektów dotyczących rewitalizacji obszarów powojkowych i przemysłowych w zakresie Działania 4.2.

Projekty z zakresu mieszkalnictwa mogą być realizowane na obszarach spełniających łącznie co najmniej trzy z poniższych kryteriów:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- porównywalnie niski poziom zasobu mieszkaniowego.

Projekty z zakresu mieszkalnictwa, aby zostać objęte wsparciem muszą dotyczyć:

- renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkaniowych (dachu, elewacji zewnętrznej, stolarki okiennej i drzwiowej, klatki schodowej, korytarzy wewnętrznych/zewnętrznych, wejścia i elementy jego konstrukcji zewnętrznej, windy, instalacje techniczne budynku, działania w zakresie oszczędności energetycznej budynku);
- przygotowania do użytku nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowacje i adaptacje budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

W ramach priorytetu o wsparcie mogą występować:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,
- szkoły wyższe,
- jednostki naukowe,
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe,
- jednostki kultury,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych,
- instytucje otoczenia biznesu,
- administracja rządowa,
- partnerzy społeczni i gospodarczy,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- przedsiębiorcy/MSP,
- porozumienia w/w podmiotów,
- podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-privatnym.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły realizuje w pełni założone w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym cele i spełnia wymogi określone w dokumencie pn.: „Wytyczne w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubiegania się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013.”

### **2.3 Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Szamotulskiego na lata 2004 – 2014**

Plan Rozwoju Lokalnego jest kompleksowym dokumentem określającym strategię społeczno – gospodarczą Powiatu Szamotulskiego na lata 2004 – 2014. Obszarem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Szamotulskiego jest powiat szamotulski. Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje lata 2004 – 2014.

Cel nadrzędny powiatu sformułowany został następująco: „Powiat Szamotulski stanowi miejsce o licznych atrakcjach turystycznych, jak również dobrym otoczeniu biznesowym.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Celem nadrzędnym Powiatu Szamotulskiego jest stymulowanie tych strategicznych sektorów poprzez podnoszenie poziomu infrastruktury lokalnej, służącej poprawie sytuacji mieszkańców Powiatu”.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły jest w pełni zgodny z tym celem ponadto jego zapisy znajdują pokrycie w celach cząstkowych Planu Rozwoju Lokalnego tj:

- Cel strategiczny I – Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu (cel ten zostanie zrealizowany m.in. poprzez nadanie nowych funkcji w tym rekreacyjnych obszarom w mieście poddanym rewitalizacji).
- Cel strategiczny III – Rozwój społeczny (cel zostanie osiągnięty poprzez budowę i przebudowę infrastruktury społecznej i edukacyjnej na terenach poddanych rewitalizacji).

### **2.4. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2004 – 2014**

W 2003 r. uchwałą Rady Miasta i Gminy została przyjęta Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2004 – 2014.

W dokumencie określono dwa cele strategiczne:

Cel strategiczny I: Rozwój gospodarczy i inwestycje.

Cel strategiczny II: Rozwój społeczny i kulturowy.

Realizacja powyższych w założeniu gminy ma się odbywać poprzez realizację pięciu podstawowych celów:

- Osiągnięcie i utrzymanie w dłuższym okresie wysokiego poziomu PKB.
- Zwiększenie poziomu zatrudnienia i wykształcenia.
- Poprawę infrastruktury transportowej i informacyjnej, poprawę ochrony środowiska naturalnego.
- Zwiększenie procesów restrukturyzacji, wspomaganie efektywnego zatrudnienia.
- Wspomaganie procesów rozwojowych i modernizacyjnych.

Cele główne, priorytety Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2004 – 2014 określone zostały następująco:

- Wodociągowanie miasta i gminy,
- Dalsza kanalizacja gminy,
- Modernizacja i rozbudowa istniejącego systemu komunikacyjnego miasta i gminy,

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

- Wysypisko-międzygminne i międzypowiatowe,
- Park edukacji przyrodniczej wraz ze schroniskiem dla zwierząt,
- Rozwój systemu segregacji i utylizacji odpadów stałych,
- Poprawa jakości powietrza,
- Rewitalizacja rynku i starej części miasta,
- Opracowanie wieloletniego planu gospodarowania zasobami mieszkaniowymi miasta, w tym opracowanie systemu inwentaryzacji budynków,
- System promocji miasta i gminy,
- Wsparcie organizacji przedsiębiorców,
- Wspieranie inicjatyw społeczno-gospodarczych mieszkańców,
- Modernizacja i unowocześnienie bazy oświatowej,
- Budynek gimnazjum,
- Dalszy rozwój infrastruktury sportowej,
- Kontynuacja procesu informatyzacji instytucji oświatowych, kulturalnych i sportowych,
- Projekt rozwoju zawodowego kadry nauczycielskiej i pracowników instytucji kultury i sportu,
- Rozwój współpracy zagranicznej,
- Pielęgnowanie tożsamości kulturowej Szamotuł,
- Poprawa bazy lokalowej instytucji kulturalnych,
- Wzbogacenie oferty kulturalnej w mieście i gminie,
- Szkoły ośrodkami animacji życia młodzieży,
- Stworzenie warunków do integracyjnego wychowania dzieci upośledzonych w placówkach oświatowych, kulturalnych i sportowych,
- Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, likwidacja barier architektonicznych,
- Rozwój usług opiekuńczych w domu chorego,
- Podejmowanie programów integracyjnych, przeciwdziałających izolacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych,
- Organizacja badań i programów profilaktyki zdrowotnej,
- System monitoringu- bezpieczeństwo publiczne.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Wszystkie przyjęte w tym dokumencie założenia są w pełni zgodne z celami strategicznymi przyjętymi w Strategii Rozwoju Gminy. Konsekwentnie, także zgłoszone projekty przyczyniać się będą do osiągnięcia tychże celów.

### **2.5. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013**

Program Operacyjny Kapitał Ludzki stanowi jeden z elementów systemu realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013, których celem strategicznym jest: tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły wpisuje się w założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i wpisuje się w realizację nw. celów strategicznych:

- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.
- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.
- Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszemu powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.
- Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.
- Wzrost spójności terytorialnej.

### **2.6. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szamotuły**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest najważniejszym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej przez gminę. Studium jest dokumentem, który wskazuje analizę uwarunkowań i wskazuje kierunek polityki przestrzennej gminy.

Zapisy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły są zgodne z kierunkami wytyczonymi przez studium. Poszczególne zapisy dokumentu pozostają również w pełnej zgodności z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego gminy. Tylko niewielkie fragmenty obszaru wskazane w przedmiotowym dokumencie objęte są studium, w żadnym przypadku nie dochodzi do kolizji Lokalnego Programu Rewitalizacji z ustaleniami zawartymi w planach miejscowych.

### 3. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Problematyka rewitalizacji obszarów miejskich jest elementem polityki państwa związanej ze wspieraniem rozwoju regionalnego. W szczególności polityka ta została uwypuklona w Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2007 - 2013, a także w Narodowej Strategii Spójności na lata 2007 - 2013. W dokumencie ujęto nowe podejście do problematyki rewitalizacji.

Rewitalizacja rozumiana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach miast, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego i do ożywienia gospodarczego. Obejmuje przede wszystkim części starej, często zabytkowej zabudowy oraz humanizację osiedli budowanych z „wielkiej płyty”. Jej celem jest także zachowanie walorów historycznych (w tym głównie urbanistycznych i architektonicznych), podkreślenie ich unikalności i kolorytu lokalnego, co może zwiększyć ich atrakcyjność turystyczną, a tym samym przyczynić się do wzrostu szans rozwojowych. Rewitalizacji powinny zostać poddane miasta o istotnym znaczeniu dla rozwoju otaczających je układów lokalnych, znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej i gospodarczej, a także miasta o wysokich walorach turystycznych.

Narodowa Strategia Spójności na lata 2007-2013 wskazuje, że procesom rewitalizacji powinny być poddane obszary miast dotkniętych problemami gospodarczymi i społecznymi, które jednocześnie posiadają duże walory architektoniczne i urbanistyczne, będące elementami historycznego dziedzictwa, szczególnie narażone na bezpowrotne zniszczenie oraz tereny przemysłowe i powojkowe, dające się stosunkowo szybko przystosować do nowych funkcji miejskich.

Odrębnym problemem do wsparcia jest rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich, obejmujących zniszczone budynki zamieszkałe przez ludność zagrożoną wykluczeniem społecznym. Rewitalizacja prowadzona będzie poprzez połączenie działań technicznych z rozwojem gospodarczym i społecznym.

W ramach „Rewitalizacji obszarów miejskich” wspierane będą projekty, wynikające ze zintegrowanych programów rewitalizacji, w celu:

- tworzenia w zdegradowanych dzielnicach warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mających za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców ww. terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym. Priorytetowo będą traktowane projekty mające znaczenie dla rozwoju gospodarczego,

- porządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- renowacji zabudowy budynków, w tym obiektów infrastruktury społecznej,
- renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne,
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych,
- przebudowy lub remontów publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą,
- tworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast.

Jakkolwiek w stosunku do niektórych sektorów gospodarki Szamotuł podjęto już proces restrukturyzacji, jednakże nadal konieczne wydaje się stosowanie instrumentów polityki społeczno-gospodarczej oddziałujących nie tylko bezpośrednio na sektor, którego dotyczy proces restrukturyzacji, ale także na obszary, w których przedsiębiorstwa są zlokalizowane. Obszary te cechuje podwyższone bezrobocie oraz zagrożenie patologiami społecznymi. Infrastruktura techniczna znajdująca się na tych terenach, aczkolwiek rozwinięta, wymaga znacznych nakładów na modernizację.

W niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szamotuły przedstawiono propozycję obszarów miejskich, który winny zostać poddany rewitalizacji. Ich granice wyznaczono na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz (w tym wniosków różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji), przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania Programu.

Głównym celem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju miasta Szamotuły w wyniku podjęcia działań w sferze gospodarczej, przestrzennej i społecznej zmierzających do harmonijnego rozwoju miasta.



# Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Z uwagi na ograniczone możliwości budżetu miasta oraz potrzeby interwencji wynikające z degradacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej miasta, w trakcie prac nad niniejszym Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szamotuły – w oparciu o wyniki prac Zespołu ds. Rewitalizacji, a także badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców, jednostek organizacyjnych samorządu, instytucji i lokalnej społeczności – dokonano wyboru obszarów i realizowanych na ich terenie projektów.

## **3.1. Okres realizacji programu rewitalizacji**

Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji skupia się na okresie planistycznym 2011-2016. Obejmuje obecny okres programowania 2007-2013, oraz w pewnej mierze koncentruje się na nowej perspektywie finansowej 2014-2020. Wynika to ze specyfiki uwarunkowań prawnych, a także bieżącej sytuacji budżetowej Unii Europejskiej. Wydaje się, że tak przyjęty okres jest uzasadniony, bowiem pozwala uchwycić zjawiska zachodzące w 2010 roku, a także zaprezentować przeobrażenia jakie nastąpią w nowym okresie programowania. W szczególności chodzi tu o nowy system podziału środków, oraz nowe instrumenty w postaci programów operacyjnych, które będą bezpośrednio koncentrować się na poszczególnych regionach Polski. Rodzi to określone pozytywne konsekwencje dla beneficjentów w szczególności kiedy chodzi o proces rewitalizacji.

## **3.2. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru oraz uzasadnienie wyboru**

Biorąc pod uwagę kryteria identyfikacji zdegradowanych obszarów miejskich, kwalifikujących się do rewitalizacji zgodnie z dokumentami strategicznymi i programowymi określającymi politykę wspólnotową, krajową, regionalną i lokalną, oraz mając na uwadze cele i efektywność procesu rewitalizacji, w wyniku przeprowadzonej analizy wyodrębniono trzy obszary spełniające kryteria w ramach których będą realizowane inwestycje zgodnie z założeniami Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły, tereny te obejmują nw. ulice:

### ***Obszar nr I***

Zamkowa, Szczuczyńska, Powstańców Wielkopolskich, Aleja 1 Maja, Targowa, Cmentarna, Wroniecka, Braci Czeskich, Kapłańska, Wąska, Piekarska, Garncarska, Wodna, Kościelna,

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Poznańska, Rynkowa, Rynek, Szkolna, Krótka, Sukiennicza, Średnia, Piotra Skargi, Ratuszowa, Jana Henryka Dąbrowskiego, Lipowa, Feliksa Nowowiejskiego, Rolna, Dworcowa, Franciszkańska, Młyńska, Kręta, Aleja Jana Pawła II.

### **Obszar nr II**

Dworcowa, Sportowa, Łąkowa, Wioślarska, Pływacka, Szachowa, Tenisowa, Kolarska, Aleksandra Aujezdeckiego, Stanisława Staszica.

### **Obszar nr III**

Wojska Polskiego, Składowa, Świdlińska, Rieczna.

Wskazane obszary wyznaczone zostały w oparciu, o analizę problemową, przedstawioną w Diagnostyce oraz na podstawie wskaźników zgodnie z „Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiającymi ubieganie się o wsparcie w ramach inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 WRPO”.

Obszar dysfunkcyjny ujęty w programie musi zostać opisany za pomocą skwantyfikowanych wskaźników w oparciu, o odpowiednie kryteria. Wskaźniki i kryteria dobrano posługując się załącznikiem nr 1 do Wytycznych określającym sposób wyznaczania obszarów rewitalizacji w ramach URBAN II, ZPORR oraz mieszkalnictwa.

Zastosowano następujące kryteria:

- Kryterium nr 1: Wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe.
- Kryterium nr 2: Niski poziom przedsiębiorczości.
- Kryterium nr 3: Wysoki poziom przestępczości.

W ramach poszczególnych kryteriów wybrano następujące wskaźniki:

- Kryterium nr 1: Wskaźnik – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru.
- Kryterium nr 2: Wskaźnik – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.
- Kryterium nr 3: Wskaźnik – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.

Celem wyznaczenia obszarów rekomendowanych do wsparcia rewitalizacyjnego (projekty z zakresu mieszkalnictwa) wybrano następujące kryteria:

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

- Kryterium nr 1: Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia.
- Kryterium nr 2: Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia.
- Kryterium nr 3: Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

W ramach poszczególnych kryteriów wybrano następujące wskaźniki:

- Kryterium nr 1: Wskaźnik – Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności.
- Kryterium nr 2: Wskaźnik – Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym.
- Kryterium nr 3: Wskaźnik – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób.

Zebrane dane statystyczne przyporządkowano poszczególnym ulicom/obszarom, celem obliczenia wskaźnika degradacji poszczególnych obszarów na tle miasta. Następnie ujednolicone dane posłużyły do obliczenia średniej arytmetycznej, od której obliczono odchylenia standardowe.

W tabelach zawarto zestawienia wskaźników dla obszarów które z uwagi na dokonaną analizę powinny zostać poddane rewitalizacji.

### Obszar nr I

Kryteria wyznaczania obszaru objętego LPR rekomendowanego do wsparcia rewitalizacyjnego.

	Obszary rekomendowane do wsparcia rewitalizacyjnego			Obszary rekomendowane do wsparcia rewitalizacyjnego (projekty z zakresu mieszkalnictwa)		
<b>Kryterium</b>	wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe.	Niski poziom przedsiębiorczości.	Wysoki poziom przestępczości	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia.	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
<b>Wskaźnik</b>	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Dane za rok	2011	2011	2012	2011	2011	2011
Srednia dla miasta/ wartość referencyjna	3,38	9,30	4,32	62	3,6	10,2
Obszar I	5,89	8,21	5,16	62,8	3,61	9,30

### Obszar nr II

Kryteria wyznaczania obszaru objętego LPR rekomendowanego do wsparcia rewitalizacyjnego.

	Obszary rekomendowane do wsparcia rewitalizacyjnego			Obszary rekomendowane do wsparcia rewitalizacyjnego (projekty z zakresu mieszkalnictwa)		
Kryterium	wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe.	Niski poziom przedsiębiorczości.	Wysoki poziom przestępczości	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia.	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób.
Dane za rok	2011	2011	2012	2011	2011	2011
Srednia dla miasta/ wartość referencyjna	3,38	9,30	4,32	62	3,6	10,2
Obszar II	3,62	4,66	4,96	62,8	3,61	9,30

### Obszar nr III

Kryteria wyznaczania obszaru objętego LPR rekomendowanego do wsparcia rewitalizacyjnego.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

	Obszary rekomendowane do wsparcia rewitalizacyjnego			Obszary rekomendowane do wsparcia rewitalizacyjnego (projekty z zakresu mieszkalnictwa)		
Kryterium	wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe.	Niski poziom przedsiębiorczości.	Wysoki poziom przestępczości	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych tym czynami karalnymi na 1000 mieszkańców obszaru.	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób.
Dane za rok	2011	2011	2012	2011	2011	2011
Średnia dla miasta/ wartość referencyjna	3,38	9,30	4,32	62	3,6	10,2
Obszar III	4,74	3,55	5,04	62,8	3,61	9,30

W wyniku przeprowadzonej analizy otrzymanych danych wysunięto następujące wnioski:

Obszar nr I, II i III charakteryzują się wskaźnikiem degradacji wyższym od średniej dla całego miasta. Przeprowadzona analiza pozwoliła wykazać, że są to obszary o skupisku cech dysfunkcji społecznej i gospodarczej w mieście. Na tym terenie, należało by podjąć w pierwszej kolejności działania zmierzające do powstrzymania narastania negatywnych zjawisk, a następnie działania prowadzące do wyrównania szans jego rozwoju.

Obszary te wyróżnia wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe (w każdym przypadku liczba osób korzystająca z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru była wyższa od średniej dla miasta, która wyniosła 3,38).

Inną cechą tych obszarów jest niski poziom przedsiębiorczości przejawiający się małą liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, której średnia na 1000 mieszkańców w mieście wynosi 9,30 (w każdym z obszarów przeznaczonych do rewitalizacji średnia ta była niższa).

Ponadto analiza wykazała, że w każdym z powyższych obszarów rekomendowanymi do wsparcia mogą być również projekty z zakresu mieszkalnictwa.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Wszystkie wymienione obszary, przeznaczone do rewitalizacji w części dotknięte są znanymi w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych zjawiskami degradacji powojennych dzielnic mieszkaniowych. Problemy tego rodzaju zasobów wiążą się z aspektami społecznymi, urbanistyczno – architektonicznymi oraz technicznymi zabudowy mieszkaniowej z lat 50 – 80.

### Wyniki krytycznych badań i analiz (na podstawie ankiety)

**Pytanie 1. Czy Pana/i zdaniem część miasta), powinna zostać poddana procesowi rewitalizacji? (Zaznaczyć właściwe)**

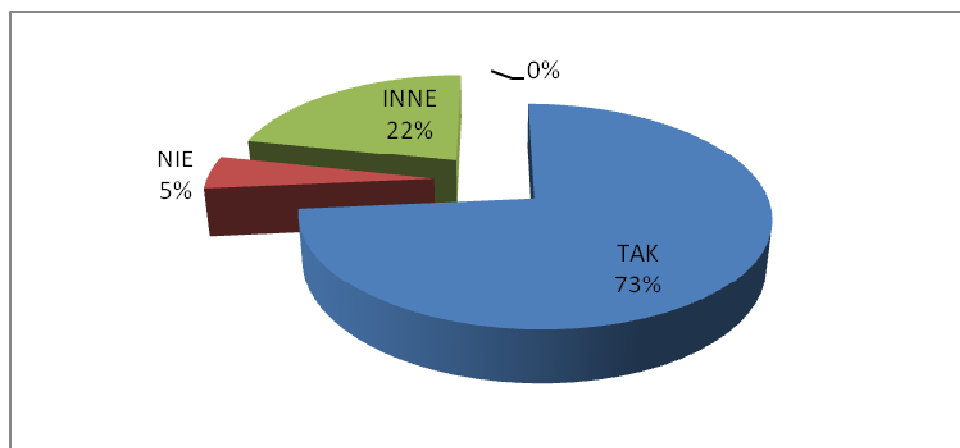
Odpowiedzi

TAK – 73%

NIE - 5%

INNE – a) to wyrzucanie pieniędzy w błoto; -0%

b) dlaczego tylko te obszary? -22%



*Opracowanie własne*

**Pytanie 2. Proszę określić dwie dziedziny, w których podjęte działania przyczynią się najskuteczniej do rozwoju w/w obszarów (wymienić)**

Odpowiedzi

a) Budowa i modernizacja dróg i chodników

b) Podejmowanie działań na rzecz rozwoju ekonomicznego i gospodarczego

Respondenci w swoich wypowiedziach konsekwentnie zwracali uwagę na dwa zasadnicze elementy, które ich zdaniem powinny być poddane procesowi rewitalizacji. Zaliczyli do nich: budowę i modernizację dróg i chodników oraz działania na rzecz rozwoju ekonomicznego i gospodarczego.

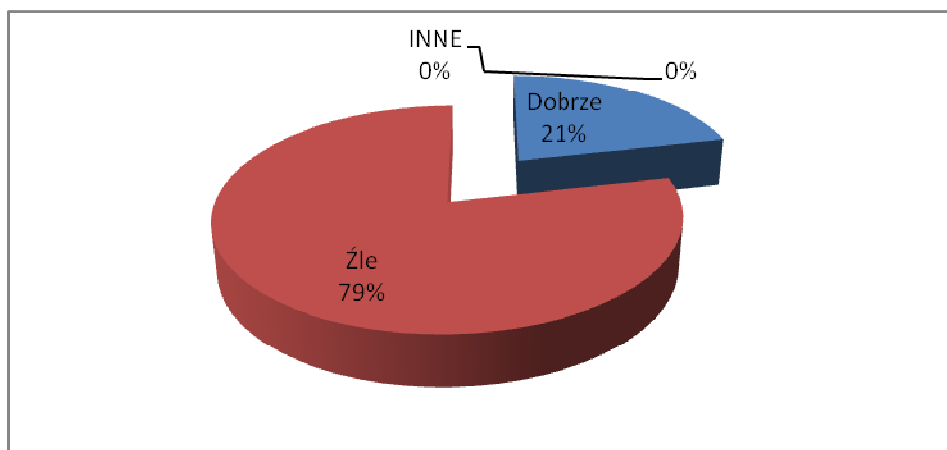
**Pytanie 3. Jak Pan/i ocenia stan infrastruktury technicznej na w/w obszarze? (Zaznaczyć właściwe)**

Odpowiedzi

Dobrze -21,4%

Źle -78,6%

Inne -0%



Źródło: Opracowanie własne

**Pytanie 4. Jakie zadania związane z infrastrukturą techniczną na terenach w/w obszarach są zdaniem Pana/i najistotniejsze? (Zaznaczyć właściwe)**

Odpowiedzi

- Budowa i modernizacja dróg i chodników -18,2%
- Rozbudowa i modernizacja bazy kulturalnej, sportowej i turystycznej – 27,3%
- Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych – 18,2%
- Uporządkowanie terenu poprzez wyburzenia i zagospodarowanie pustych przestrzeni – 36,3%

**Pytanie 5. Jakie Pana/i zdaniem są najistotniejsze problemy ekonomiczne występujące na terenie rewitalizowanych obszarów? (Zaznaczyć właściwe)**

Odpowiedzi

1. Brak miejsc pracy – 16,3%
2. Brak zainteresowania ze strony inwestorów – 10,2%
3. Niedostatecznie rozwinięta baza społeczno – kulturalna – 14,3%
4. Niedostatecznie rozwinięta baza turystyczno – rekreacyjna – 10,2%
5. Izolacja terenów poprzemysłowych – 10,2%
6. Niewielka liczba małych i średnich przedsiębiorstw – 8,5%
7. Słaby rozwój handlu i usług – 8,1%
8. Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań – 6%
9. Zły stan zabytków – 8,1%
10. Brak połączeń komunikacyjnych – 8,1%

**Pytanie 6. Jakie Pana/i zdaniem są najistotniejsze problemy społeczne, występujące na rewitalizowanych obszarach? (Zaznaczyć właściwe)**

Odpowiedzi

1. Bezrobocie – 17%
2. Bieda – 14,5%
3. Alkoholizm - 17%

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

4. Chuligaństwo - 8%
5. Narkomania - 13%
6. Brak organizacji integrujących mieszkańców - 5%
7. Utrudniony dostęp do edukacji, kursów i szkoleń - 5%
8. Brak obiektów przygotowanych pod działalność świetlic młodzieżowych i dziecięcych - 5%
9. Przemoc w rodzinie – 2,5%
10. Przestępczość w rodzinie – 2,5%
11. Brak dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, Internet) - 10,5%

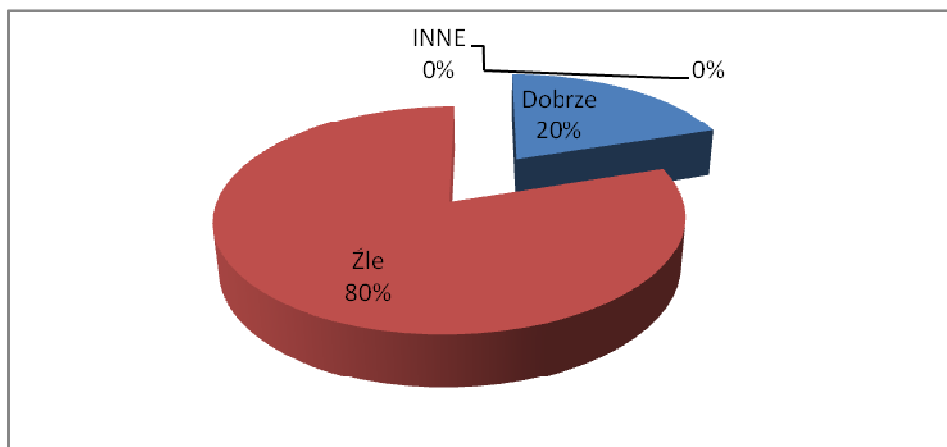
**Pytanie 7. Jak Pan/i ocenia poziom bezpieczeństwa na terenach w/w obszarach? (Zaznaczyć właściwe)**

Odpowiedzi

Dobrze - 20%

Źle - 80%

Inne – 0%



Źródło: Opracowanie własne

**Pytanie 8. Jakie działania Pana/i zdaniem mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa na w/w terenach? (Zaznaczyć właściwe)**

Odpowiedzi

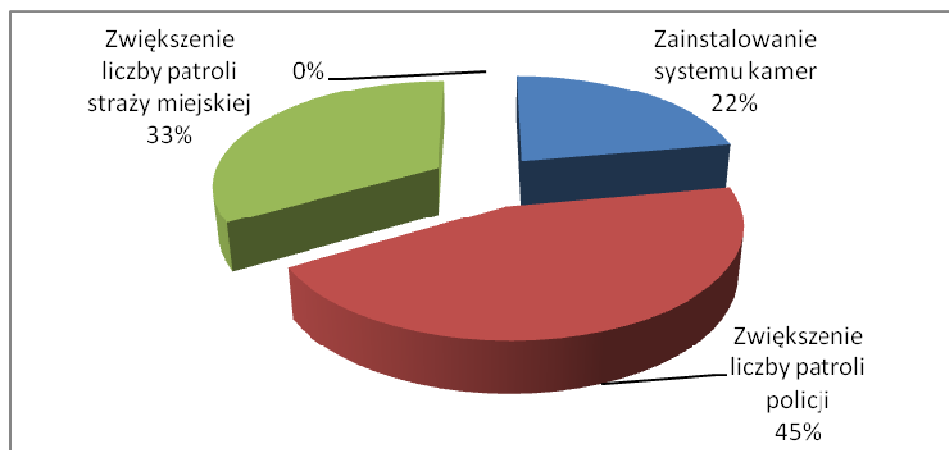
Zainstalowanie systemu kamer – 22,2%

Zwiększenie liczby patroli policji – 44,4%

Zwiększenie liczby patroli straży miejskiej – 33,4%



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

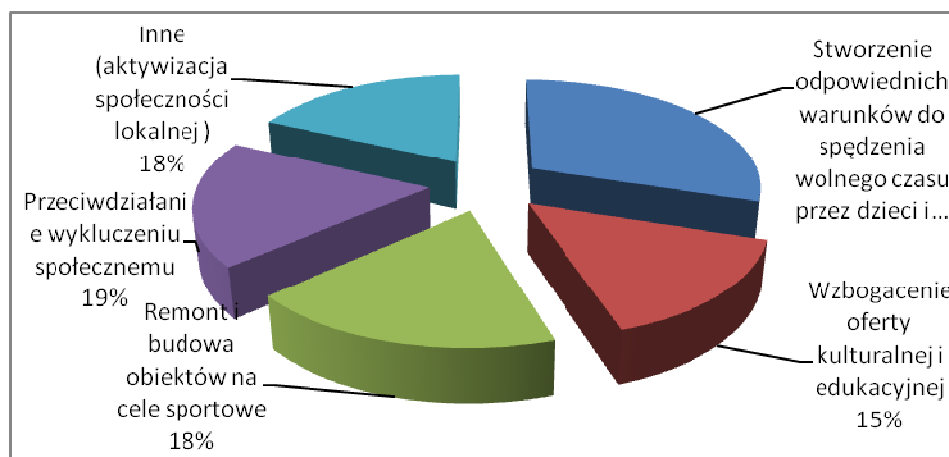


Źródło: Opracowanie własne

**Pytanie 9. Jakie działania w sferze społecznej mogą przyczynić się do poprawy sytuacji na w/w terenach?**

### Odpowiedzi

- stworzenie odpowiednich warunków do spędzenia wolnego czasu przez dzieci i młodzież - 30%
- wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej - 15%
- remont i budowa obiektów na cele sportowe – 18,5%
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – 18,5%
- inne (aktywizacja społeczności lokalnej) - 18%



Źródło: Opracowanie własne

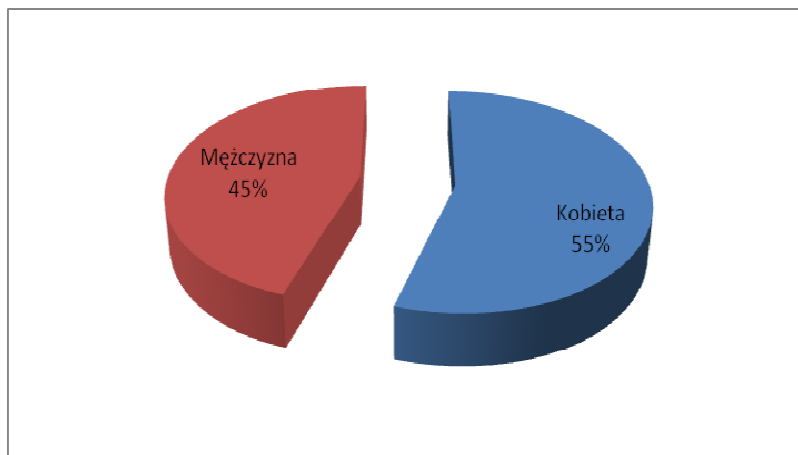
**Pytanie 11. Metryczka**

### Odpowiedzi

#### **Płeć:**

Kobieta -55,5%

Mężczyzna – 44,5%



Źródło: Opracowanie własne

**Wiek** (w latach):

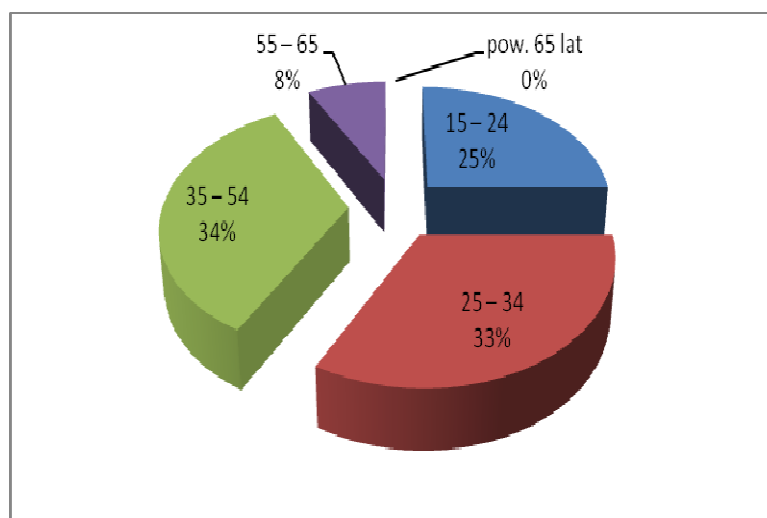
15 – 24 – 25%

25 – 34 – 33%

35 – 54 – 34%

55 – 65 – 8%

pow. 65 lat – 0%



Źródło: Opracowanie własne

W latach 2011 – 2012 przeprowadzono na terenie Miasta i Gminy Szamotuły konsultacje społeczne z mieszkańcami dotyczące rewitalizacji, spotkania te każdorazowo cieszyły się dużym zainteresowaniem. Uwagi i propozycje zgłaszane przez mieszkańców, brane były pod uwagę przy opracowywaniu tego dokumentu i miały wpływ na jego ostateczny kształt.

Reasumując, granice zasięgu terytorialnego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły wynikają przede wszystkim z deficytów społecznych i przestrzennych, ochrony dziedzictwa kulturowego przyświecającej wspólnemu charakterowi zabudowy, specyfiki danej przestrzeni, potencjałów sprzyjających realizacji określonych projektów, aż po obszary

nieekonomicznie wykorzystywanej przestrzeni o dużym potencjale gospodarczym, czy też społecznym, a słabej dynamice rozwoju.

Podkreślić należy, iż realizacja przedsięwzięć, o którym traktuje niniejsze opracowanie będzie dla mieszkańców istotnym sygnałem wskazującym pożądaną kierunek aktywności gospodarczej miasta.

### **3.3. Podział programu rewitalizacji na projekty i zadania oraz opis poszczególnych obszarów rewitalizacji**

#### **Charakterystyka poszczególnych obszarów rewitalizacji**

##### **A. Obszar nr 1**

###### **I. Nazwa obszaru.**

Obszar nr 1

###### **II. Zasięg obszaru.**

Na obszar składają się następujące ulice: Zamkowa, Szczuczyńska, Powstańców Wielkopolskich, Aleja 1 Maja, Targowa, Cmentarna, Wroniecka, Braci Czeskich, Kapłańska, Wąska, Piekarska, Garncarska, Wodna, Kościelna, Poznańska, Rynkowa, Rynek, Szkolna, Krótka, Sukiennicza, Średnia, Piotra Skargi, Ratuszowa, Jana Henryka Dąbrowskiego, Lipowa, Feliksa Nowowiejskiego, Rolna, Dworcowa, Franciszkańska, Młyńska, Kręta, Aleja Jana Pawła II.

###### **III. Charakterystyka obszaru.**

Wyznaczony obszar stanowi w większości centrum miasta. Na tym obszarze koncentruje się życie mieszkańców Szamotuł, tutaj zlokalizowane są obiekty i tereny stanowiące dziedzictwo kulturowe miasta. Obszar obejmuje również tereny rekreacyjne w postaci Parku Zamkowego; Parku Jana III Sobieskiego i terenów rekreacyjnych przy ul. Targowej (basen letni, korty tenisowe). Tutaj mają swoje siedziby instytucje publiczne i placówki oświatowe. Niestety stan zachowana zarówno historycznej zabudowy jak i innych obiektów i terenów zlokalizowanych na tym obszarze wymaga zdecydowanych działań rewaloryzacyjnych. Duża część budynków

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

na tym obszarze znajduje się w rękach prywatnych, a niektórzy z właścicieli nie posiadają wystarczającej ilości środków finansowych pozwalających na realizację prac budowlanych.

Na obszarze tym występuje największe w mieście nagromadzenie problemów przestrzennych, komunikacyjnych, społecznych i gospodarczych.

Działania na obszarze powinny się koncentrować na redukowaniu niekorzystnych zjawisk, poprzez realizację zadań inwestycyjnych, jak i projektów „miękkich” w sferze społecznej z wykorzystaniem istniejących potencjałów rozwojowych obszaru.

Na obszarze widoczna jest tendencja do rozciągania tkanki miejskiej, poprzez rozwój tzw. suburbiów, przenoszenie się zamożniejszej części społeczeństwa na peryferia – to zjawisko przestrzenne, znane w całym gospodarczo rozwiniętym świecie. Zjawiska te prowadzą do tzw. rozwoju niezrównoważonego, pochłaniającego tereny zielone na cele zabudowy. Prowadzą też, do osłabiania roli śródmieść. Miasto „rozlewa się”, zajmuje coraz to nowe obszary, a tereny centralne polaryzują się na: fragmenty atrakcyjne turystycznie, swoiste „skanseny zabudowy miejskiej”, zaludniane okresowo przez przyjezdnych lub mieszkańców w określonych porach dnia i roku (weekendy, wakacje) i fragmenty pozostające siedliskiem grup, obarczonych największymi problemami społecznymi. Istota opisywanego problemu miejskiego tkwi w tym, że potencjalnie najbardziej atrakcyjna, centralna część miasta, staje się, poprzez brak możliwości dokapitalizowania, obszarem degradacji przestrzennej. Wynika to, ze struktury własności zasobów (ze znacznym odsetkiem majątku komunalnego), oraz struktury społecznej (istotnym udziałem ludności niezamożnej: na emeryturze lub posiadającej znaczną część przychodów ze źródeł socjalnych).

### **IV. Główne funkcje obszaru.**

- Funkcja turystyczna – na tym terenie znajdują się najcenniejsze zabytkowe obiekty takie jak m.in. Zamek Górków i Szamotulska Kolegiata; są to najczęściej odwiedzane przez turystów obiekty.
- Funkcja handlowo usługowa – obszar stanowi ściśle centrum miasta o dużym skupieniu podmiotów gospodarczych.
- Funkcja mieszkalna – kamienice zlokalizowane na obszarze pełnią funkcję mieszkalne.
- Funkcja edukacyjna – w centrum zlokalizowane są placówki oświatowe m.in. Szkoła Podstawowa nr 2 i Gimnazjum nr 1.

- Funkcja rekreacyjna – na wskazanym obszarze znajdują się dwa parki miejskie i tereny rekreacyjne przy ul. Targowej (basen letni, korty tenisowe).
- Funkcja kulturowa – na wskazanym obszarze znajduje się wiele obiektów należących do dziedzictwa kulturowego miasta.
- Funkcja administracyjna – na wskazanym obszarze zlokalizowane są urzędy i inne instytucje publiczne.

### **V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji.**

Analiza wskaźnikowa pozwoliła określić obszar, jako teren o największej dysfunkcji gospodarczej i społecznej, wskazując go jednocześnie jako obszar wymagający rewitalizacji.

W ramach kryterium „Wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe” wartość wskaźnika „Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru” wyniosła 5,89, średnia dla miasta wynosi 3,38. Tym samym analiza wykazała, iż obszar ten charakteryzuje wysoki poziom ubóstwa.

W ramach kryterium „Niski poziom przedsiębiorczości” wartość wskaźnika „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców” wyniosła 8,21, średnia dla miasta wynosi 9,30. Tym samym analiza wykazała, iż obszar ten charakteryzuje niski poziom przedsiębiorczości.

Przeprowadzona analiza wykazała ponadto, że na obszarze tym są rekomendowane projekty rewitalizacyjne z zakresu mieszkalnictwa.

W ramach kryterium „Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia” wartość wskaźnika „Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności” była wyższa niż wartość referencyjna i wyniosła 62,8.

W ramach kryterium „Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia” wartość wskaźnika „Udział długotrwanie bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym” była wyższa niż wartość referencyjna i wyniosła 3,61.

Kryterium „Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej” i zastosowany wskaźnik „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej” którego wartość wyniosła 9,30 również przyczynia się do uznania ww. obszaru za rekomendowanego do wsparcia rewitalizacyjnego.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Stan budynków zlokalizowanych na tym obszarze można określić jako zły, wiele z zabytkowych budynków wymaga podjęcia pilnych prac remontowych dotyczących m.in. dachu, elewacji zewnętrznej, stolarki okiennej i drzwiowej, klatki schodowej, korytarzy wewnętrznych/zewnętrznych, wejścia i elementy jego konstrukcji zewnętrznej, instalacje techniczne budynku, działania w zakresie oszczędności energetycznej budynku. Z powodu zanieczyszczenia powietrza konieczne jest prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery, oraz zwiększenie efektywności energetycznej poprzez projekty polegające np. na instalacji nowoczesnych systemów grzewczych z elementami odnawialnych źródeł energii, w tym ciepłej, termomodernizacji, instalacji urządzeń filtrujących gazy itp. Poprawie jakości powietrza służyć będą także projekty rozbudowy i modernizacji sieci ciepłowniczych powodujących oszczędności energii oraz ograniczenie niskiej emisji.

Zamieszczona w dokumencie diagnoza zidentyfikowała następujące problemy Obszaru, które wskazują na jego dysfunkcyjny charakter:

- Degradacja zabytkowej architektury;
- Niski poziom zasobów mieszkaniowych, przekładający się na niski poziom życia mieszkańców;
- Niewykorzystany potencjał turystyczny.

Dokument określił również podstawowe czynniki decydujące o potencjale obszaru:

- Atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna;
- Atrakcyjność inwestycyjna.

### **VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze.**

Najważniejsze cele do realizacji na danym obszarze:

- Podniesienie atrakcyjności turystyczno – rekreacyjnej;
- Odnowienie cennych kulturowo i historycznie obiektów i przystosowanie części z nich do pełnienia nowych funkcji;
- Poprawa stanu infrastruktury mieszkaniowej (remonty, termomodernizacje);
- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru.

### **VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej.**

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Problemy w sferze przestrzennej:

- Wysoki stopień degradacji części obiektów zabytkowych;
- Zły stan techniczny części budynków mieszkalnych;
- Pozostałości obiektów „poprzemysłowych” obecnie niewykorzystywane;
- Zbyt mała atrakcyjność turystyczna centrum;
- Mała atrakcyjność inwestycyjna terenu.

Zakładane cele w sferze przestrzennej:

- Poprawa stanu budynków zabytkowych, o dużych wartościach architektonicznych i kulturowych dla mieszkańców;
- Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych;
- Przystosowanie budynków będących pozostałością zakładów przemysłowych do pełnienia nowych funkcji;
- Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej obszaru;
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej terenu.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

### Działania podjęte i planowane (możliwe do podjęcia) w sferze przestrzennej:

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja parku Jana III Sobieskiego							
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły							
Lokalizacja zadania	Centrum miasta							
Stan obecny	Teren parku (8,5ha) jest jednym z najcenniejszych obszarów miejskich, ze względu na walory krajobrazowe i środowiskowe, o dużym i niewykorzystanym potencjale rekreacyjnym.							
Zakres rzeczowy zadania	Kompleksowa rewitalizacja obszaru zakładająca m.in. utworzenie na jego terenie stawu i zagospodarowanie terenów zielonych.							
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania				Zakończenie zadania			
	2013				2014			
Szacunkowe koszty (PLN)	140.000,00							
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem	
Budżet JST			70.000,00	70.000,00			140.000,00	
Budżet państwa								
Środki UE								
Środki prywatne								
Inne								
Rezultaty projektu	Rewitalizacja parku to szansa na odzyskanie przez niego dawnego blasku i stworzenie w centrum miasta terenu, o dużym potencjale turystycznym i rekreacyjnym							



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja parku Zamkowego w Szamotułach						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zadania	Centrum miasta						
Stan obecny	Park położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu zamkowego w centrum miasta jego stan wymaga podjęcia działań rewitalizacyjnych.						
Zakres rzeczowy zadania	Remont schodów do parku, wykonanie zjazdu dla osób niepełnosprawnych.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	130.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST	30.000,00	100.000,00					130.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Rewitalizacja parku to szansa na odzyskanie przez niego dawnego blasku i stworzenie w centrum miasta terenu, o dużym potencjale turystycznym i rekreacyjnym						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Adaptacja zespołu poklasztornego w Szamotułach na cele kulturalne.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Krzyża/Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zadania	ul. Franciszkańska						
Stan obecny	Częścią Kościoła Św. Krzyża są нефункционалне zabudowania poklasztorne, których stan techniczny jest niezadowalający. Ich wielkość, a także fakt iż, nie pełnią one w obecnej chwili żadnej konkretnej roli motywuje miejscowe władze wspólnie z parafią do ich odrestaurowania, właściwego zabezpieczenia, a następnie przystosowania do pełnienia funkcji kulturalnych i społecznych. Realizacja przedmiotowej inwestycji, idealnie wpisuje się w idee rewitalizacji miasta. Obiekt aktualnie nie pełni funkcji użytkowych, wykorzystywany jest sporadycznie do organizacji wydarzeń kulturalnych (koncerty, wystawy)						
Zakres rzeczowy zadania	Kompleksowa adaptacja budynku poprzez przeprowadzenie na jego terenie prac budowlanych, adaptujących go do pełnienia nowych funkcji.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2015			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	5.000.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST					1.000.000,00		1.000.000,00
Budżet państwa							
Środki UE					4.000.000,00		4.000.000,00
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Nadanie nowych kulturalnych funkcji obiektowi, o kluczowym znaczeniu dla tożsamości miasta, stworzenie miejsca integrującego mieszkańców i środowiska twórcze regionu.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Modernizacja budynków położonych w centrum miasta						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły, podmioty prywatne						
Lokalizacja zadania	Centrum miasta						
Stan obecny	Wiele kamienic w centrum miasta wymaga podjęcia prac budowlanych, niezbędnych aby przywrócić im dawny blask.						
Zakres rzeczowy zadania	- przebudowa elewacji, remont i modernizacja lokali użytkowych, termomodernizacja, prace stolarskie i konserwatorskie. Zadanie to będzie podlegało uszczegółowieniu w przypadku pojawienia się konkretnych działań podejmowanych przez uprawnione podmioty.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.000.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST	300.000,00						300.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne			350.000,00		350.000,00		700.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Przywrócenie obiektom właściwych funkcji, jako miejsc przyjaznego krajobrazu śródmiejskiego, poprawa estetycznego wyglądu miasta, przywrócenie świetności walorom dziedzictwa kulturowego, połączenie funkcji kulturalnych z biznesowymi, zwiększenie ruchu turystycznego.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Remont nawierzchni ulicy Braci Czeskich							
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły							
Lokalizacja zadania	ul. Braci Czeskich							
Stan obecny	Zły stan nawierzchni stwarza zagrożenie dla użytkowników drogi i bezpieczeństwa pieszych.							
Zakres rzeczowy zadania	Remont istniejącej nawierzchni							
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania				Zakończenie zadania			
	2012				2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	300.000,00							
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem	
Budżet JST		300.000,00					300.000,00	
Budżet państwa								
Środki UE								
Środki prywatne								
Inne								
Rezultaty projektu	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi, poprawa estetyki centrum miasta							

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Budowa budynków socjalnych przy ulicy Nowowiejskiego w Szamotułach						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zadania	ul. Nowowiejskiego						
Stan obecny	Zbyt mały zasób budynków socjalnych w mieście						
Zakres rzeczowy zadania	Budowa budynków socjalnych						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2012			2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	800.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST		800.000,00					800.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Zwiększenie ilości budynków socjalnych w mieście.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Budowa Centrum Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Integracja i Rehabilitacja w Szamotułach						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zadania	ul. Franciszkańska						
Stan obecny	Brak w mieście budynku, który pełnił by rolę m.in. centrum współpracy pomiędzy samorządem, a trzecim sektorem.						
Zakres rzeczowy zadania	Budowa obiektu.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2012			2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.100.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST		1.100.000,00					1.100.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Wzrastająca rola organizacji pozarządowych determinuje stworzenie w mieście budynku pełniącego rolę centrum wymiany doświadczeń i doskonalenia współpracy pomiędzy samorządem a trzecim sektorem.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

### VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej.

Problemy w sferze gospodarczej:

- Zbyt mała ilość nowych lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą.

Zakładane cele w sferze gospodarczej:

- Wzrost atrakcyjności gospodarczej, przeznaczenie nowych obiektów i terenów na potrzeby inwestorów.

Działania planowane w sferze gospodarczej:

Nazwa planowanego zadania	Konservacja, rewaloryzacja, zabytkowego budynku Starej Rzeźni, o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym i adaptacja obiektów na cele gospodarcze, społeczne lub kulturalne.							
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Inwestor prywatny							
Lokalizacja zadania	ul. Wodna							
Stan obecny	Obiekt przemysłowy, zdegradowany.							
Zakres rzeczowy zadania	Kompleksowa przebudowa istniejących budynków							
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania				Zakończenie zadania			
	2014				2014			
Szacunkowe koszty (PLN)	6.000.000,00							
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem	
Budżet JST								
Budżet państwa								
Środki UE								
Środki prywatne				6.000.000,00			6.000.000,00	
Inne								
Rezultaty projektu	Przystosowanie obiektu o dużej wartości historycznej do pełnienia nowych funkcji: gospodarczych, społecznych i kulturalnych.							

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Przebudowa i adaptacja budynku administracyjnego AMJ w Szamotułach do pełnienia nowych funkcji.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Inwestor prywatny						
Lokalizacja zadania	ul. Dworcowa						
Stan obecny	Obiekt przemysłowy, zdegradowany.						
Zakres rzeczowy zadania	Kompleksowa przebudowa budynku						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2013			2013			
Szacunkowe koszty (PLN)	4.000.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne			4.000.000,00				4.000.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Przystosowanie obiektu do pełnienia nowych funkcji: gospodarczych i społecznych.						



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Przebudowa i adaptacja budynku dawnych zakładów młynarskich na cele gospodarcze.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Inwestor prywatny						
Lokalizacja zadania	ul. Młyńska						
Stan obecny	Obiekt przemysłowy, zdegradowany.						
Zakres rzeczowy zadania	Kompleksowa przebudowa obiektu						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2013			2013			
Szacunkowe koszty (PLN)	4.000.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne			4.000.000,00				4.000.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Przystosowanie obiektu do pełnienia funkcji gospodarczych i społecznych.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Termomodernizacja budynku szpitala + zmiana paliwa zasilania kotłowni szpitalnej z olejowego na gazowe.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szamotuły						
Lokalizacja zadania	Budynek Szpitala SPZOZ Szamotuły, ul. Sukiennicza 13 - kotłownia						
Stan obecny	Budynek niezisolowany, ogrzewany z kotłowni olejowej.						
Zakres rzeczowy zadania	Ocieplenie ścian i dachu + przebudowa kotłowni						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2012-06-15			2012-09-30			
Szacunkowe koszty (PLN)	1 000 000						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST		550.000,00					550.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne		300.000,00					300.000,00
Inne		150.000,00					150.000,00
Rezultaty projektu	Obniżenie kosztów eksploatacyjnych budynku oraz podniesienie komfortu cieplnego i c.p.u. na oddziałach szpitalnych i w poradniach specjalistycznych.						

### IX. Rewitalizacja w sferze społecznej.

Problemy w sferze społecznej:

- Niski poziom życia mieszkańców.

Zakładane cele w sferze społecznej:

- Poprawa poziomu życia mieszkańców poprzez podniesienie wartości zasobów mieszkaniowych;
- Podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez organizację dla grup wykluczonych i marginalizowanych kursów, szkoleń etc. m.in. z wykorzystaniem środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Działania planowane w sferze społecznej:

Nazwa planowanego zadania	Szkolenia dla bezrobotnych z terenu Szamotuł.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	podmiot gospodarczy/stowarzyszenia/fundacje						
Lokalizacja zadania	Obszar rewitalizowany						
Stan obecny	Na terenie rewitalizowanym występuje duże bezrobocie strukturalne. Po części jest ono związane z przemianami społeczno gospodarczymi kraju, które zdeterminowały pewne negatywne następstwa w odniesieniu do rynku pracy. W efekcie część mieszkańców Szamotuł nie posiada umiejętności, które byłyby poszukiwane na rynku pracy. Aby umożliwić im przekwalifikowanie, czy podniesienie kompetencji, zasadne staje się zorganizowanie na terenach marginalizowanych szkoleń, które mogą przyczynić się do zmniejszenia poziomu bezrobocia.						
Zakres rzeczowy zadania	Realizacja cyklu szkoleń z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.200.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Środki prywatne	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Zdobycie przez osoby bezrobotne nowych, poszukiwanych na rynku pracy umiejętności.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Organizowanie spotkań i szkoleń dla osób uzależnionych.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	podmiot gospodarczy/stowarzyszenia/fundacje						
Lokalizacja zadania	Obszar rewitalizowany						
Stan obecny	Na terenach rewitalizowanych zamieszkuje ludność, która częściowo uległa procesom marginalizacji. Osoby takie są często narażone na różnego rodzaju patologie. Celem ich minimalizacji konieczne staje się m.in.: organizowanie spotkań i szkoleń terapeutycznych dla osób i rodzin, które wymagają podjęcia wobec nich czynności zaradczych.						
Zakres rzeczowy zadania	Realizacja cyklu szkoleń z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.200.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Środki prywatne	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Pomoc osobom uzależnionym, pomoc osobom ze środowisk marginalizowanych.						

## B. Obszar nr 2

### I. Nazwa obszaru.

Obszar nr 2

### II. Zasięg obszaru.

Na obszar składają się następujące ulice: Dworcowa, Sportowa, Łąkowa, Wioślarska, Pływacka, Szachowa, Tenisowa, Kolarska, Aleksandra Aujezdeckiego, Stanisława Staszica.

### III. Charakterystyka obszaru.

Obszar zdominowany jest przez zabudowę wielorodzinną w postaci budownictwa z tzw. „wielkiej płyty” powstałą głównie w latach 60 tych i 70 tych. Na obszarze tym zlokalizowany jest również kompleks obiektów Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, pełniący funkcje rekreacyjną dla mieszkańców miasta. Na tym obszarze zlokalizowane są również placówki oświatowe i przedszkola. Na ulicy Sportowej wchodzącej w skład omawianego obszaru znajduje się hotel „Maraton” będący jedynym obiektem hotelowym w całym mieście. Z uwagi na umiejscowienie na tym terenie obiektów Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji i hotelu Maraton obszar ten podobnie jak centrum miasta przyciąga turystów i osoby korzystające z usług oferowanych przez Szamotulski Ośrodek Sportu i Rekreacji i Hotel Maraton.

W najbliższych latach powinny zostać podjęte na omawianym obszarze działania polegające na redukowaniu niekorzystnych zjawisk, poprzez realizację zadań inwestycyjnych wzmacniających już istniejące, lecz zaniedbane funkcje obszaru, jak i projekty „miękkie” koncentrujące się na sferze społecznej (mieszkańcach obszaru).

### IV. Główne funkcje obszaru.

- Funkcja mieszkalna – zabudowa wielorodzinną z wielkiej płyty, na tym obszarze zlokalizowane jest największe osiedle w mieście.
- Funkcja rekreacyjna – na ul. Sportowej wchodzącej w skład obszaru zlokalizowane są obiekty Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji tj. boiska sportowe, hala widowiskowo – sportowa, kryta pływalnia.
- Funkcja turystyczna – na tym obszarze zlokalizowany jest jedyny w mieście hotel.

- Funkcja usługowa – duża liczba podmiotów prowadzących działalność usługową.

### **V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji.**

Analiza wskaźnikowa pozwoliła określić obszar, jako teren o dysfunkcji gospodarczej i społecznej, wskazując go jednocześnie jako obszar wymagający rewitalizacji.

W ramach kryterium „Wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe” wartość wskaźnika „Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru” wyniosła 3,62 średnia dla miasta wynosi 3,38. Tym samym analiza wykazała, iż obszar ten charakteryzuje wysoki poziom ubóstwa.

W ramach kryterium „Niski poziom przedsiębiorczości” wartość wskaźnika „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców” wyniosła 4,66, średnia dla miasta wynosi 9,30. Tym samym analiza wykazała, iż obszar ten charakteryzuje niski poziom przedsiębiorczości.

Przeprowadzona analiza wykazała ponadto, że na obszarze tym są rekomendowane projekty rewitalizacyjne z zakresu mieszkalnictwa.

W ramach kryterium „Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia” wartość wskaźnika „Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności” była wyższa niż wartość referencyjna i wyniosła 62,8.

W ramach kryterium „Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia” wartość wskaźnika „Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym” była wyższa niż wartość referencyjna i wyniosła 3,61.

Kryterium „Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej” i zastosowany wskaźnik „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej” którego wartość wyniosła 9,30 również przyczynia się do uznania ww. obszaru za rekomendowanego do wsparcia rewitalizacyjnego.

Zamieszczona w dokumencie diagnoza zidentyfikowała następujące problemy Obszaru, które wskazują na jego dysfunkcyjny charakter:

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

- Niski poziom zasobów mieszkaniowych, przekładający się na niski poziom życia mieszkańców; nagromadzenie problemów społecznych charakterystycznych dla dużych osiedli;
- Niewykorzystany potencjał turystyczny w postaci hotelu Maraton którego wielkość i stan nie spełnia potrzeb rozwijającego się miasta;
- Niewykorzystany potencjał rekreacyjny, obiekty Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, wymagają inwestycji, które pozwolą uatrakcyjnić ich ofertę i przyciągnąć nowych klientów do Ośrodka.

Dokument określił również podstawowe czynniki decydujące o potencjale obszaru:

- Atrakcyjność turystyczna;
- Atrakcyjność rekreacyjna.

### **VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze.**

Najważniejsze cele do realizacji na danym obszarze:

- Podniesienie atrakcyjności turystycznej;
- Podniesienie atrakcyjności rekreacyjnej;
- Poprawa stanu infrastruktury mieszkaniowej (remonty, termomodernizacje).

### **VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej.**

Problemy w sferze przestrzennej:

- Postępująca degradacja części budynków mieszkalnych;
- Zbyt mała atrakcyjność rekreacyjna bazy obiektów Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji;
- Nie przystająca do dzisiejszych potrzeb i standardów baza hotelowa.

Zakładane cele w sferze przestrzennej:

- Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych;
- Podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej obiektów Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji;
- Rozbudowa Hotelu Maraton celem wzrostu atrakcyjności turystycznej miasta.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

### Działania podjęte i planowane (możliwe do podjęcia) w sferze przestrzennej:

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja kolejowej wieży ciśnień w Szamotułach						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zadania	ul. Dworcowa						
Stan obecny	Obiekt przemysłowy, zdegradowany.						
Zakres rzeczowy zadania	Przebudowa wnętrza budynku, przystosowanie go m.in. do pełnienia funkcji „teleportu” i innych dotyczących obsługi ruchu turystycznego.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2014			2014			
Szacunkowe koszty (PLN)	250.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST				50.000,00			50.000,00
Budżet państwa							
Środki UE				200.000,00			200.000,00
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Nadanie obiektowi nowych funkcji pozwoli na rozwój ruchu turystycznego w mieście.						



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Przebudowa nawierzchni dróg i chodników na osiedlu mieszkaniowym przy ulicy Sportowej w Szamotułach						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zadania	ul. Sportowa						
Stan obecny	Nawierzchnie dróg i chodników o wysokim stopniu wyeksploatowania.						
Zakres rzeczowy zadania	Przebudowa nawierzchni dróg i chodników.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2012			2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	400.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST		400.000,00					400.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi, poprawa estetyki osiedla mieszkaniowego.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Modernizacja obiektów Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły/Szamotulski Ośrodek Sportu i Rekreacji						
Lokalizacja zadania	ul. Sportowa						
Stan obecny	Obiekty Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, wymagają pilnych inwestycji celem uatrakcyjnienia oferty i pozyskania nowych klientów.						
Zakres rzeczowy zadania	Zakres rzeczowy zadania obejmuje: - modernizację Hali „Wacław” - modernizację centrali klimatyzacji na pływalni - wyposażenie pływalni						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	2.000.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST	400.000	1.600.000,00					2.000.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Inwestycje w obiekty Szamotulskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji pozwolą rozszerzyć zakres usług świadczonych przez Ośrodek i przyciągnąć do Ośrodka nowych klientów.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

### VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej.

Problemy w sferze gospodarczej:

- Zbyt mała ilość nowych lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą i usługową;
- Niedostatecznie rozwinięta baza hotelowa hamuje rozwój ruchu turystycznego;

Zakładane cele w sferze gospodarczej:

- Wzrost atrakcyjności gospodarczej, przeznaczenie nowych obiektów i terenów na potrzeby inwestorów.
- Rozwój bazy hotelowej na terenie miasta poprzez rozbudowę istniejącego Hotelu.

Działania planowane w sferze gospodarczej:

Nazwa planowanego zadania	Rozbudowa Hotelu Maraton							
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp z.o.o.							
Lokalizacja zadania	ul. Sportowa							
Stan obecny	Istniejąca baza hotelowa nie zaspokaja potrzeb mieszkańców i turystów odwiedzających miejscowość.							
Zakres rzeczowy zadania	Kompleksowa rozbudowa istniejącego obiektu.							
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania				Zakończenie zadania			
	2012				2013			
Szacunkowe koszty (PLN)	10.000.000,00							
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem	
Budżet JST								
Budżet państwa								
Środki UE			3.500.000,00	3.500.000,00			7.000.000,00	
Środki prywatne								
Inne			1.500.000,00	1.500.000,00			3.000.000,00	
Rezultaty projektu	Rozbudowa Hotelu przyciągnie do miasta turystów, wzmocniona zostanie funkcja rekreacyjną obszaru, przyczyniając się do harmonijnego rozwoju miasta.							

## **IX. Rewitalizacja w sferze społecznej.**

### **Problemy w sferze społecznej:**

- Niski poziom życia mieszkańców.

### **Zakładane cele w sferze społecznej:**

- Poprawa poziomu życia mieszkańców poprzez podniesienie wartości zasobów mieszkaniowych;
- Podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez organizację dla grup wykluczonych i marginalizowanych kursów, szkoleń etc. m.in. z wykorzystaniem środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Działania planowane w sferze społecznej:

Nazwa planowanego zadania	Szkolenia dla bezrobotnych z terenu Szamotuł.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	podmiot gospodarczy/stowarzyszenia/fundacje						
Lokalizacja zadania	Obszar rewitalizowany						
Stan obecny	Na terenie rewitalizowanym występuje duże bezrobocie strukturalne. Po części jest ono związane z przemianami społeczno gospodarczymi kraju, które zdeterminowały pewne negatywne następstwa w odniesieniu do rynku pracy. W efekcie część mieszkańców Szamotuł nie posiada umiejętności, które byłyby poszukiwane na rynku pracy. Aby umożliwić im przekwalifikowanie, czy podniesienie kompetencji, zasadne staje się zorganizowanie na terenach marginalizowanych szkoleń, które mogą przyczynić się do zmniejszenia poziomu bezrobocia.						
Zakres rzeczowy zadania	Realizacja cyklu szkoleń z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.200.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Środki prywatne	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Zdobycie przez osoby bezrobotne nowych, poszukiwanych na rynku pracy umiejętności.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Organizowanie spotkań i szkoleń dla osób uzależnionych.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	podmiot gospodarczy/stowarzyszenia/fundacje						
Lokalizacja zadania	Obszar rewitalizowany						
Stan obecny	Na terenach rewitalizowanych zamieszkuje ludność, która częściowo uległa procesom marginalizacji. Osoby takie są często narażone na różnego rodzaju patologie. Celem ich minimalizacji konieczne staje się m.in.: organizowanie spotkań i szkoleń terapeutycznych dla osób i środowisk które wymagają podjęcia wobec nich czynności zaradczych.						
Zakres rzeczowy zadania	Realizacja cyklu szkoleń z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.200.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Środki prywatne	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Pomoc osobom uzależnionym, pomoc osobom ze środowisk marginalizowanych.						

## C. Obszar nr 3

### I. Nazwa obszaru.

Obszar nr 3

### II. Zasięg obszaru.

Na obszar składają się następujące ulice: Wojska Polskiego, Składowa, Świdlińska, Rzeczna.

### III. Charakterystyka obszaru.

Obszar jest terenem koncentracji obiektów o charakterze gospodarczym, o różnym charakterze i różnym stopniu wykorzystania/degradacji. W obszarze mieszkalnictwa występuje tu zabudowa jedno i wielorodzinna, na tym obszarze zlokalizowany jest również zbiornik wodny, obecnie nie pełniący żadnych funkcji, mogący w przyszłości zostać zagospodarowany na cele rekreacyjne.

### IV. Główne funkcje obszaru.

- Funkcja mieszkalna – zabudowa wielorodzinna i jednorodzinna.
- Funkcja gospodarcza – na obszarze zlokalizowanych jest wiele obiektów o charakterze przemysłowym i handlowym.
- Funkcja rekreacyjna – w skład obszaru wchodzi zbiornik wodny. Obecnie niewykorzystywany.

### V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji.

Analiza wskaźnikowa pozwoliła określić obszar, jako teren o dysfunkcji gospodarczej i społecznej, wskazując go jednocześnie jako obszar wymagający rewitalizacji.

W ramach kryterium „Wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe” wartość wskaźnika „Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru” wyniosła 4,74 średnia dla miasta wynosi 3,38. Tym samym analiza wykazała, iż obszar ten charakteryzuje wysoki poziom ubóstwa.

W ramach kryterium „Niski poziom przedsiębiorczości” wartość wskaźnika „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców” wyniosła 3,55, średnia

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

dla miasta wynosi 9,30. Tym samym analiza wykazała, iż obszar ten charakteryzuje niski poziom przedsiębiorczości.

Przeprowadzona analiza wykazała ponadto, że na obszarze tym są rekomendowane projekty rewitalizacyjne z zakresu mieszkalnictwa.

W ramach kryterium „Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia” wartość wskaźnika „Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności” była wyższa niż wartość referencyjna i wyniosła 62,8.

W ramach kryterium „Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia” wartość wskaźnika „Udział długotrwanie bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym” była wyższa niż wartość referencyjna i wyniosła 3,61.

Kryterium „Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej” i zastosowany wskaźnik „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej” którego wartość wyniosła 9,30 również przyczynia się do uznania ww. obszaru za rekomendowanego do wsparcia rewitalizacyjnego.

Zamieszczona w dokumencie diagnoza zidentyfikowała następujące problemy Obszaru, które wskazują na jego dysfunkcyjny charakter:

- Niski poziom zasobów mieszkaniowych, przekładający się na niski poziom życia mieszkańców; nagromadzenie problemów społecznych charakterystycznych dla dużych osiedli;
- Niewykorzystany potencjał turystyczny i rekreacyjny w postaci zbiornika wodnego.
- Niewykorzystany potencjał gospodarczy obszaru.

Dokument określił również podstawowe czynniki decydujące o potencjale obszaru:

- Atrakcyjność rekreacyjna.
- Atrakcyjność gospodarcza obszaru.

### **VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze.**

Najważniejsze cele do realizacji na danym obszarze:

- Podniesienie atrakcyjności rekreacyjnej, poprzez zagospodarowanie istniejącego zbiornika wodnego.



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

- Podniesienie atrakcyjności gospodarczej terenu poprzez m.in. przebudowę infrastruktury drogowej.

### VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej.

Problemy w sferze przestrzennej:

- Postępująca degradacja części terenów, które mogłyby zostać wykorzystane pod działalność inwestycyjną.
- Niewykorzystany potencjał zbiornika wodnego.

Zakładane cele w sferze przestrzennej:

- Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych;
- Wzmocnienie funkcji gospodarczej obszaru poprzez poprawę warunków prowadzenia na jego terenie działalności gospodarczej;
- Zagospodarowanie na potrzeby rekreacyjne terenu wokół zbiornika wodnego.

Działania podjęte i planowane (możliwe do podjęcia) w sferze przestrzennej:

Nazwa planowanego zadania	Budowa ulicy Rzecznej w Szamotułach						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Miasto i Gmina Szamotuły						
Lokalizacja zdania	ul. Rzeczna						
Stan obecny	Droga w niezadowalającym stanie technicznym.						
Zakres rzeczowy zadania	Budowa drogi						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2012			2012			
Szacunkowe koszty (PLN)	600.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST		600.000,00					600.000,00
Budżet państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							
Rezultaty projektu	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi, poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej						

## **VIII. Rewitalizacja w sferze społecznej.**

Problemy w sferze społecznej:

- Bezrobocie prowadzące do marginalizacji grup społecznych.

Zakładane cele w sferze społecznej:

- Poprawa poziomu życia mieszkańców poprzez podniesienie wartości zasobów mieszkaniowych;
- Podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez organizację dla grup wykluczonych i marginalizowanych kursów, szkoleń etc. m.in. z wykorzystaniem środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Działania planowane w sferze społecznej:

Nazwa planowanego zadania	Szkolenia dla bezrobotnych z terenu Szamotuł.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	podmiot gospodarczy/stowarzyszenia/fundacje						
Lokalizacja zadania	Obszar rewitalizowany						
Stan obecny	Na terenie rewitalizowanym występuje duże bezrobocie strukturalne. Po części jest ono związane z przemianami społeczno gospodarczymi kraju, które zdeterminowały pewne negatywne następstwa w odniesieniu do rynku pracy. W efekcie część mieszkańców Szamotuł nie posiada umiejętności, które byłyby poszukiwane na rynku pracy. Aby umożliwić im przekwalifikowanie, czy podniesienie kompetencji, zasadne staje się zorganizowanie na terenach marginalizowanych szkoleń, które mogą przyczynić się do zmniejszenia poziomu bezrobocia.						
Zakres rzeczowy zadania	Realizacja cyklu szkoleń z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.200.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Środki prywatne	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	600.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Zdobycie przez osoby bezrobotne nowych, poszukiwanych na rynku pracy umiejętności.						

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

Nazwa planowanego zadania	Organizowanie spotkań i szkoleń dla osób uzależnionych.						
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	podmiot gospodarczy/trzeci sektor						
Lokalizacja zadania	Obszar rewitalizowany						
Stan obecny	Na terenach rewitalizowanych zamieszkuje ludność, która częściowo uległa procesom marginalizacji. Osoby takie są często narażone na różnego rodzaju patologie. Celem ich minimalizacji konieczne staje się m.in.: organizowanie spotkań i szkoleń terapeutycznych dla osób i grup społecznych, które wymagają podjęcia wobec nich czynności zaradczych.						
Zakres rzeczowy zadania	Realizacja cyklu szkoleń z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej.						
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania			Zakończenie zadania			
	2011			2016			
Szacunkowe koszty (PLN)	1.200.000,00						
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Razem
Budżet JST							
Budżet państwa							
Środki UE	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Środki prywatne	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Inne							
Rezultaty projektu	Pomoc osobom uzależnionym, pomoc osobom ze środowisk marginalizowanych.						

### 3.4 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu rewitalizacji oraz wnioski z przeprowadzonej analizy

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu rewitalizacji:

- Liczba budynków przystosowanych do pełnienia funkcji społecznych,  
Wartość docelowa: 4
- • Liczba parków miejskich poddanych rewitalizacji  
Wartość docelowa: 2
- Liczba wyremontowanych, przebudowanych dróg/chodników  
Wartość docelowa: 3
- Liczba budynków poddanych rewitalizacji w celu przystosowania do prowadzenia działalności gosp.  
Wartość docelowa: 3
- Liczba podjętych działań ukierunkowanych na sferę społeczną  
Wartość docelowa: 2
- Liczba budynków poddanych renowacji na cele mieszkaniowe  
Wartość docelowa: 4
- Liczba obiektów turystycznych (Hoteli) poddana rozbudowie  
Wartość docelowa: 1

Mierzalność powyższych wartości powoduje, że po zakończeniu obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły, będzie można dokonać jego kompleksowej oceny.

### 4. Plan finansowy realizacji rewitalizacji na lata 2011 – 2016

Z uwagi na to iż przedstawiony w rozdziale 3 katalog działań planowanych do realizacji w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, ma charakter prognostyczny, co za tym idzie zakładane kwoty realizacji poszczególnych projektów mogą odbiegać od rzeczywiście poniesionych kosztów.

Zestawienie źródeł finansowania programu rewitalizacji na podstawie katalogu projektów omówionych w rozdziale 3

Źródła finansowania projektów					Ogółem
Budżet JST	Środki UE	Budżet państwa	Środki prywatne	Inne	
6.820.000,00	12.400.000,00	0,00	12.250.000,00	3.000.000,00	

Środki przeznaczone na realizację zadań przewidzianych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szamotuły, mogą pochodzić z:

- Budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- Budżetu państwa;
- Środków prywatnych;
- Środków Unii Europejskiej;
- Środków innych podmiotów uprawnionych przez prawo.

## 5. System wdrażania

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie – beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 r.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

Warunkiem obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły, jako aktu prawa funkcjonującego w Szamotułach, jest jego przyjęcie do realizacji na mocy uchwały Rady Miasta i Gminy Szamotuły. Akt ten wskaże wolę Rady Miasta i Gminy do zharmonizowanego jego rozwoju na zasadach określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szamotuły.

Lokalny Program Rewitalizacji został stworzony w drodze lokalnych konsultacji społecznych przeprowadzonych na terenie miasta. Zadania zostały przedstawione przez zespół pracowników urzędu miasta i gminy, który pełni rolę instytucji zarówno biorącej udział w opracowywaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji jak i jednostki zarządzającej i koordynującej. Dokument został skonsultowany i poddany dyskusjom podczas spotkań publicznych, a następnie zaopiniowany przez komisje Rady Miasta i Gminy i przyjęty uchwałą przez Radę Miasta i Gminy Szamotuły.

W miarę możliwości, aby zwiększyć efektywność wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły, JST będzie realizowała projekty z innymi podmiotami, zarówno samorządami, jednostkami prywatnymi oraz organizacjami pozarządowymi. Podstawą do wspólnych działań będzie podpisanie stosownych porozumień.

Na terenie Szamotuł realizowane będą projekty, które uzyskają największe poparcie społeczne, będą uzasadnione ekonomicznie, oraz będą się charakteryzowały największą wartością dodaną. W uzasadnionych przypadkach wybór konkretnego projektu będzie konsultowany z radnymi.

### **6. Monitorowanie oceny i sposoby komunikacji społecznej**

W celu zapewnienia efektywnego i oszczędnego wydatkowania publicznych środków finansowych stworzono spójny System Monitorowania Programu.

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły posiada Burmistrz oraz Rada Miasta i Gminy Szamotuły.

Instytucja Zarządzająca współpracuje z Burmistrzem, zastępcą Burmistrza i Skarbnikiem, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szamotuły oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Monitorowanie będzie się odbywać na zasadzie dokonywania okresowych przeglądów wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Dla prawidłowego monitorowania niezbędne jest śledzenie zarówno postępów w realizacji celów programu, jak i materializujących się priorytetów i działań. Ma to umożliwić ocenę prawidłowości i efektywności zadań oraz sprawne i elastyczne reagowanie na zmiany. Analiza powinna odbywać się w dwóch płaszczyznach, obejmujących ewolucję sytuacji wewnętrznej gminy oraz zmiany zachodzące w jej otoczeniu.

Poprzez wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji zostaje rozwiązany problem dezaktualizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu lokalnego, prawodawstwa i innych czynników.

Poza modyfikacją zadań w trakcie ich realizacji istnieje możliwość generowania nowych projektów, które będą wpisywać się w wyznaczone cele operacyjne. Dzięki takiemu podejściu Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły może się rozwijać wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym, a zmiany w zapisach będą wprowadzane do dokumentu w postaci aneksu, po wcześniejszym zatwierdzeniu przez Radę Miasta i Gminy Szamotuły.

Skuteczność Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza Miasta i Gminy oraz Radę Miasta i Gminy przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych i w wytycznych opracowanych przez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego pt.: „Wskaźniki do projektów realizowanych w ramach WRPO.”

Realizacja zadań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Szamotuły wymaga akceptacji społecznej. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że również skuteczności działań



## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

zapisanych w tym dokumencie zależy w dużym stopniu od reakcji społeczności lokalnej na proponowane działania.

W związku z tym, Public Relations zadań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji powinien w przystępny sposób prezentować:

- Przyczyny (powody) wyboru poszczególnych zadań;
- Spodziewane rezultaty;
- Zalety wybranych wariantów działania.

Osiągnięcie tych celów powinno się odbyć poprzez:

- Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu miasta;
- Zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach;
- Zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie miasta;
- Inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym;
- Zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia;
- Wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności. Grupami docelowymi Programu są:

- społeczeństwo – to bezpośredni beneficjent – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji,

- jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego,
- podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu, bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego,
- podmioty gospodarcze,
- organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- organizacje pozarządowe,
- inne organizacje społeczne,
- media.

Szczególnie istotną jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szamotuły. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego, a od tego uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Lokalnego Programu Rewitalizacji będą stosowane m.in. następujące środki i instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat;
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie inicjatyw z wykorzystaniem środków unijnych;
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Miasta Szamotuły – odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie;
- serwisy internetowe – to szybkie i ogólnodostępne źródło informacji na temat możliwości pozyskania pomocy unijnej, zaś dla opinii publicznej będzie to kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Lokalnego Programu Rewitalizacji i wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla Miasta,
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, materiały audio – wizualne, ulotki – pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o

## Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szamotuły

---

Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą,

- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, wiadomości w lokalnej i regionalnej telewizji oraz rozgłośniach radiowych, audycje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej

7. Mapa Szamotuł z zaznaczonymi obszarami rewitalizacji.

